JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1858. Woensdag, 8 September. N°. 72.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij V. H. NOMAN, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

Prijs der half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
" " " " " *Java*........................ " 15,—.
" " " " " *Buitenbezittingen*......... " 17,50.
" " " " " *Nederland*................. " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** " " " "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH INDIË,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen Salut! *doet te weten:*

Dat Hij., willende een begin van uitvoering geven aan het bepaalde bij Art. 3 der wet van 20 April 1855, (Nederlandsch-Indisch Staatsblad No. 42).

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De dubbele, heele en halve duiten van Nederlandschen en Nederlandsch-Indischen muntslag worden buiten omloop gesteld in de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, op den *vijf-en-veertigsten* dag, te rekenen van dien, waarop het Staatsblad van Nederlandsch-Indië, in hetwelk deze ordonnantie is opgenomen, door de plaatselijke autoriteit ontvangen en daarvan kennis gegeven wordt aan het publiek.

Na gezegd tijdstip worden gemelde duiten in genoemde bezittingen niet meer bij 's lands kassen ontvangen, noch uitgegeven.

Art. 2. Aan de houders van dubbele, heele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch-Indischen muntslag in bovengemelde bezittingen, wordt tot den bij Art. 1 gestelden termijn, gelegenheid gegeven tot verwisseling, dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, bij 's lands algemeene kassen aldaar, van die duiten, in de verhouding van *vijf cents* voor *zes duiten*.

Deze verwisseling geschiedt tegen wettige betaalmiddelen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Batavia*, den 3den September 1858.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No. 102.)

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië*.

BATAVIA, *den 30sten Augustus* 1858. (No. 50.)

(*Staatsblad No.* 98.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Aan te teekenen, dat geene verzoeken tot het verleenen van het regt van opstal voor inrigtingen van nijverheid en landbouw zullen worden ingewilligd, dan behoudens de hieronder vermelde voorwaarden:

I. dat de af te stane grond zoodanig gelegen zij, dat het binnenlandsch bestuur in staat is, des gevorderd dengeen, die het regt van opstal heeft, te beschermen en tevens te waken tegen verkeerde handelingen zijner zijds.

II. dat niet meer gronds in opstal worde afgestaan, dan redelijker wijze kan geacht worden voor het doel, waartoe de aanvrage gedaan is, benoodigd te zijn.

III. dat de bezitters of vruchtgebruikers van den grond, welks afstand verlangd wordt, in den afstand hebben bewilligd en daarvoor naar genoegen zijn schadeloos gesteld.

IV. dat de verkrijger van den grond onderworpen blijve aan zoodanige belasting, als later mogt worden uitgeschreven, op het bezit van gronden met het regt van opstal.

V. dat de af te stane grond behoorlijk worde opgemeten en bij meetbrief omschreven.

VI. dat de afstand geschiede voor een bepaald tijdvak, niet te bovengaande den tijd van twintig jaren, onverminderd s' Gouvernements regt om verlenging te verleenen, indien daartoe, na expiratie van den gestelden tijd, verzoek mogt worden gedaan.

VII. dat het regt van opstal door den verkrijger niet mag worden vervreemd, noch met hypotheek bezwaard, dan met toestemming van het gouvernement.

VIII. dat de verkrijger zich verbinde, bij het eindigen van het regt van opstal, alle door hem op den in opstal bezetenen grond daargestelde gebouwen, werken en beplantingen te sloopen en den grond in den vroegeren staat te herstellen, ten ware het gouvernement hem in tijds mogt hebben te kennen gegeven, dat het een en ander tegen taxatie wenscht over te nemen, in welk geval het bepaalde bij art. 715 burgerlijk wetboek van toepassing zijn zal.

IX. dat het gouvernement bevoegd is om, ingeval redenen van staatkundigen aard, of ernstige verwikkelingen tusschen dengeen, die het regt van opstal heeft en de bevolking, zulks noodzakelijk doen keuren, het regt van opstal te doen ophouden, en den grond terstond te laten ontruimen, onder verpligting om alsdan de waarde der aanwezige gebouwen, werken en beplantingen te vergoeden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris
A. LOUDON.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 27sten Augustus 1858, no. 8, is aan den djoeragan der gouvernements kruisboot no. 31, *Abdulla Rachman*, wegens de door hem, op 9den April 1858 aan den dag gelegde volharding in het vervolgen van zeven groote *Soloksche* roversprauwen, in de nabijheid van het eiland *Sededap*, en het daaraan toebrengen van belangrijke schade, toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de benoemde ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie, mr. *H. Rochussen*.

Benoemd:

Tot civiel en militair gouverneur van Sumatra's Westkust, de generaal-majoor *A. Meis*, thans commandant der tweede militaire afdeeling op Java.

Tot derden commies bij de directie van financien, de klerk bij die directie *H. J. B. Menu*.

Tot advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. *H. Rochussen*.

Militair Departement.

Belast:

Me de waarneming der betrekking van commandant der tweede militaire afdeeling op Java, de kolonel der infanterie *J. A. Waleson*, thans belast met het houden eener naauwkeurige inspectie over de infanteriekorpsen op de Buitenbezittingen.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

De directeur der posterijen maakt bekend, dat op Vrijdag den 10den dezer ten postkantore te Weltevreden postpakketten zullen worden gesloten, voor *Borneo's Westkust*, per stoomschip *Palembang*, kapt. *Roseboom*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag te Weltevreden worden bezorgd tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Debiteuren aan het vendu-departement alhier, over de maand Mei jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendu-kantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De ingenieur 1ste klasse, chef der derde waterstaatsafdeeling te Samarang, maakt bij deze bekend, dat ten zijnen kantore, op Donderdag den 30sten September 1858, des morgens te 9 uren, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, wegens het maken van een stuwsluisje aan den Pontjolschen weg bij Bodjong te Samarang.

De resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op Zaturdag den 25sten September 1858, des morgens te 8 uren, te Plosso, distrikt Kabooh, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaija, door den vendumeester aldaar bij kleine kavelingen en voor rekening van den lande publiek zullen worden verkocht: p. m. 1500 stuks djattie balken en dolken van verschillende dimensiën, afkomstig uit den aankap van 1857.

De resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennisse van belanghebbenden, dat op den 30sten October a. s. te Podjok, nabij Grissee, voor rekening van den lande, in het openbaar zullen worden verkocht: 573 stuks verschillende voor 's lands dienst afgekeurde balken, dolken en andere houtwerken.

Berigt voor Zeevarenden.

De resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat de zwarte ton bij den ingang van het westelijk vaarwater van de straat Madura door het breken der ketting is weggedreven, en dat daarin voorloopig zal worden voorzien door het plaatsen van eene noodbank.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 9 September, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Op Vrijdag, den 10 September, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Maandag, den 13 September, à 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag, den 14 September, voor het woonhuis van den heer *de Caron*, in de Secretarielaan, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Woensdag, den 15 September, in het locaal der Beurs.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees *Tan Piet*.

Door den gepens. kapt. *J. Pieplenbosch* te Sumanap, van wijlen mevrouw de weduwe *A. C. Pieters* geb. *Phefferkorn*.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 4 tot en met den 7 September 1858.

HOTEL DES INDES. P. F. Oblenbeck, van Onrust. — H. J. Valentini, van Nederland. — A. Mac. Willam, van Engeland. — Jhr. A. Collot d'Escury, van Onrust. — A. Roell, van de Reede. — E. Belleroche, van Belgie. — J. C. van der Putt, van Serang. — D. L. Himpsinck, van de Reede. — A. W. G. Lina, van Idem. — Serle en Familie, van Samarang.

HOTEL WILLEM II. H. Hafkemeijer, van de Reede. — de Hoog en Echtgenoot, van Onrust. — 2 Jufvr. de Hoog, van Idem. — de Haan, van Idem. — Boshart, van Idem. — Broersma, van de Reede — L. A. Berretti, van Angkee. — E. N. Dijkstra, van Djocjocarta.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mr. A. R. Blom, van Samarang. — Ho Bansing, van Soerabaija. — W. H. Vos, van Tagal. — C. Verheij Bz., van Singapore. — J. J. Hoogenstraten, van Nederland. — W. H. Meyboom, van Idem. — N. H. Keuker, van Bremerhaven.

JAVA HOTEL. J. Röhss, van Gothenburg. — Kellerman, van Samarang. — C. J. Essers, van Idem. — H. Meijer, van Idem. — J. Kier, van Singapore. — P. Bloem, van Macao. — P. J. Kerkhoven, van Samarang.

Vertrekkende Personen.

P. C. van der Willigen en familie. — Mevrouw de weduwe *Klatt.* — kapt. der infant. *Staverman.*

ODYSSEE VAN EEN MORMOON,

door

HEM ZELVEN MEDEGEDEELD.

Leavenworth, Kansas, Vereenigde staten, 23 *April* 1858.

Ik heet Frederik Loba en ben geboren te Lausanne in Zwitserland, waar mijn persoon zeer goed bekend is, ten gevolge van proeven, door mij genomen, tot verbetering der gazbereiding in de jaren 1846 tot 1853. Ik had in voornoemde stad een gemakkelijk en vreedzaam bestaan, bezat de achting mijner medeburgers, terwijl ik veel voordeel trok uit mijne menigvuldige betrekkingen met menschen van verstand en opvoeding.

Tegen het einde van 1851, hoorde ik voor de eerste maal mijne staatkundige vrienden spreken over het Mormonisme. Den Bijbel had ik nooit zoodanig begrepen, als hij ons in de Hervormde kerk wordt uitgelegd, en ik betoonde zeer weinig eerbied vóór de openbaringen der Heilige schrift, wat het leven hier namaals betreft. Ik onderzocht dus met ijver alles, wat betrekking had op deze gewigtige vraag, en gaf mij onophoudelijk aan studiën en godgeleerde discussien over.

Daar ik bijna alle deelen van Europa bezocht had, was ik tevens in de gelegenheid geweest, bij de verschillende volken, de algemeen aangenomene meeningen omtrent ons toekomstig bestaan, waar te nemen. Echter voldeed er mij niet eene. Toen nu het Mormonisme mij door eenige verstandige vrienden werd voorgelegd, begon ik het met de grootste oplettendheid te bestuderen, hoewel ik mij geenszins met de zendelingen van die leer, die de verbeelding mijner vrienden geketend hield, in betrekking had gesteld; ik vergenoegde mij, de leer dezer sekte tot in hare diepste diepte te peilen, zonder eenig ander gezag dan de aansporing mijner vrienden, in wie ik het volste vertrouwen stelde, en die dan ook zelven ter goeder trouw handelden. Ik was nog te meer ligtgeloovig, daar ik hen als verstandige en eerlijke menschen kende.

Elke stelling van de leer der Mormonen scheen mij toe in volmaakte overeenstemming te zijn met de letter en den geest der Heilige schrift. Ik liet mij wijs maken, dat de goddelijke zegeningen en de gave der wonderen, eertijds den Apostelen gegeven, ook het deel waren geworden van een uitverkoren volk, *de Heiligen van den oordeelsdag* genaamd, dat de hemelen weder geopend waren, en dat God en zijne engelen zich verwaardigd hadden, de wereld te bezoeken, om *met volstrekte magt* het opperhoofd en den oppersten kerkvader Joseph Smith, den uitverkorene der voorzienigheid, te bekleeden. Ik was reeds een ijveraar, toen ik in kennis geraakte met zekeren Laurent Snow, die door een der Twaalven was onderrigt geworden en die voorzitter was van de Mormonen kerken in Zwitserland en Italie. Al dadelijk verschafte deze mij zooveel bewijzen en gaf mij zooveel bijzonderheden op, dat mijne verbeelding opgewonden werd en ik, zonder naauwkeuriger onderzoek, Mormoon werd, terwijl ik, door mijn voorbeeld, drie andere geachte burgers van Lausanne medesleepte.

Ik hoorde zeggen, dat de vallei van Utah door Godzelf was gekozen geworden tot verblijfplaats dergenen, die een zuiver eerlijk hart bezaten, en dat hare bewoners bevrijd waren van de zorgen en kastijdingen, die het overige menschdom treffen; dat de zegeningen van boven alleen het deel waren der Mormonen, dat de vrede in dit heilig dal heerschte, dat daar noch boosheid noch misdaden bestonden, en dat de heiligen in volmaakte zekerheid leefden, bevrijd van onlusten en beroeringen. Later kwam dit geheel verkeerd uit, doch ik ga voort. Ik ontving den doop met mijn huisgezin en ik besloot, mijn maatschappelijken stand en mijn gelukkig en gerust bestaan op te offeren, om mij te vereenigen met dit zoo begunstigde volk. Men had mij verzekerd, dat er te Utah alle soorten van fabrieken en werkplaatsen bestonden, en dat ik, met behulp mijner werktuigkunde en wetenschappelijke kennis, gemakkelijk in de behoeften van mij en de mijnen zou kunnen voorzien.

Ook schonk ik weinig opmerkzaamheid aan den ver-

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *J. E. de Maeght, Fedder.*
BANJERMASSING, 9 *Augustus* 1858. (2566)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. H. van Palenstein Helderman. Ovink.*
PADANG, 16 *Augustus* 1858. (2575)

Bevallen van eene DOCHTER, *Ph. C. Schiff, Steinmetz.*
PASSAROEAN, 29 *Augustus* 1858. (2569)

Bevallen van eene DOCHTER, *L. C. Musch, Weber.*
MEESTER CORNELIS, 3 *September* 1858. (2599)

Bevallen van een' ZOON, *J. P. Smets, van de Putte.*
BATAVIA, *den* 6 *September* 1858. (2618)

Het dochtertje in welks geboorte wij ons op den 23sten Augustus jl. mogten verheugen, werd ons heden door den dood ontrukt.

BANJOE-BIROE, P. PEEREBOOM,
1 September 1858. T. J. PEEREBOOM,
(2617) *de Lange.*

Heden overleed de jongste mijner twee lievelingen, in den ouderdom van een jaar en vijf maanden.

M. DE VOGEL.
Ihnken

SAMARANG, *den* 28 *Augustus* 1858. (2610)

Tot mijn innig leedwezen overleed ten mijnen huize op den 29sten Augustus jl., de Heer *Conrad Finschi*, gedurende 12 jaren getrouw en eerlijk opzigter van het land **Klappanoengal.**
(2557) P. H. MENU.

VENDUTIE

Op Donderdag den 9den September 1858,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.,
van Lijnwaden, Hollandsche en Engelsche Provisien, Boter, Hangstolpen, Kafferhouten Koffers, Engelsche Wagentuigen, voor 2 en 4 paarden.
Eene factuur Gouden en Zilveren **Horologien.**
50 zakken Tarwe, 10 kisten Kanarie-Olie.
Goud- en Zilverwerk, Brillanten en Diamanten, Marbohouten Balken, enz. (2578)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Donderdag, voor rekening van belanghebbende verkoopen:

16 BALEN DRILLS,

min of meer beschadigd.
Een Factuur
IJzeren Ketels en Braadpannen,

6 Mecanique Tuinspuiten.

En wegens vertrek:
1 Koets-Coupé en 1 Handwagen,
voor één en twee Paarden.
(2612) ABEELEN, DENNISON & CO.

VENDUTIE

Vrijdag, 10 September 1858,
voor het Commissiehuis van
Van Slooten, Morgan & Co.,
van diverse Lijnwaden, Stolpen, Tafel-Lampen, Hang-Lampen, Provisien en Dranken, 1 Paauw groot 3 koijangs, Brillanten en Diamanten. etc. (2580)

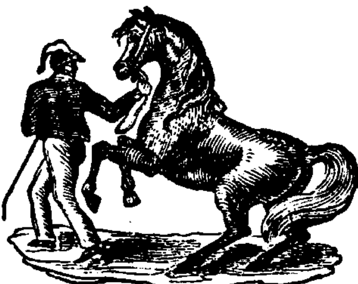
Vendutie.

Vrijdag, 10 September 1858.
à 2 pCt. Vendusalaris,
op het plein der Javasche Bank,
door Van Slooten, Morgan & Co.,
van **125** bijzonder fraaije

MACASSAREN,

waaronder verscheidene **Rijpaarden** en spannen **Wagenpaarden.**
Pas aangebragt van Macasser, per het schip *Banalhair.* (2614)

Vendutie

Maandag 13 September 1858.
à 2 pCt. Vendusalaris.
Op het plein der Javasche Bank
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.
van **120** bijzonder fraaije

MACASSAREN

waaronder verscheidene rijpaarden en spannen wagenpaarden, pas aangebragt van Macasser per het schip **Banalhair.** (2615)

VENDUTIE

op Maandag den 13 September 1858,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
van **100 vaatjes Boter,** divers IJzerwerk, Kast- en Deursloten, Grendels, Spijkertjes, **Zagen,** Knoopen, **45 zakken Boomwas, cc. 1700 pd. Koffij,** een factuur Pleetwerk, waaronder Theeservieзen, Koektrommeltjes met blaadjes, Broodmanden, Flesschenbakjes, verder Behangselpapier van verschillende patronen, een groote partij ledige Kisten, patent Bollantaarns, enz. enz. (2605)

Op de Vendutie

van Maandag den 13den September 1858,
zullen mede worden verkocht:
bijzondere fraaije en elegante
SCHOTELDEKSELS,
van **electro pleet,** in stellen van **4,** zoomede eenige stellen electro pleeten Lepels en Vorken en verder
2 fraaije PIEKEN met gouden beslag.
(2604) JOHN PRYCE EN Co.

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van den 13den September 1858, zonder reserve verkoopen, tot sluiting van Rekening:
eene partij GRAVURES in lijsten,
zoomede eenige
MEDAILLON SCHILDERIJEN.
(2605) JOHN PRYCE EN Co.

HOUT-VENDUTIE.

Op Woensdag den 15 September 1858,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & Co.
à 2 pCt. Vendu-Salaris,
van eene groote partij

DJATTIEHOUTEN BALK

VENDUTIE

Dingsdag 14 September 1858.
Wegens vertrek,
voor het woonhuis van den heer CAB
in de Secretarielaan,
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.
Van eenen netten inboedel bestaande uit: Spieg schilderijen, Hang- en tafellampen, Kasten, Ledik Banken, Stoelen, Porcelein, Glas- en aardewerk, vanen, voorts een fraaij en goed gedresseerd Sandelwood rijpaard, 2 spannen Wagenpaarden, 2 diepaarden, 1 Toerwagen, Bendie, tuigen etc.

VENDUTIE

Op Zaturdag den 18 September aanst
zal voor de KONGSIE te *Tjibaroesa* in veiling worden gebragt:

p. m. 400 groote Tjain Pa

en hetgeen verder aldaar te koop zal worden boden. (26

Van LONDEN ontvangen:
Fraaije

BRANDWAARBORGKASTE

van verschillende grootte.
Schrijf- en Toilet-necessaires.
Dames Werkétuis.
Reiszakken met Toiletbenoodigheden.
Engelsche Jagtgeweren.
Adam's en Colt's Revolver Pistolen.
Bijzonder gemakkelijke ijzeren Stoelen marokijn bekleed (Patent Albert Consiging C geheel nieuw model.
(2606) JOHN PRYCE EN

Per schip „**William Simpson**"
direct van *Londen* Ontvangen:
Eene factuur der meest solide en fraaije **Ta Hanglampen, Kroonlampen,** van 2. 3. lichten, **Porter Bier,** Engelsche **provisie** *mer's* **fancy Beschuit** in soorten, geasso **Hagel, Wagentuigen, Zadels,** enz.
(2577) ABEELEN, DENNISON &

HORLOGERIE. BIJOUT

Vᴼᴿ. THONNÉRIEUX,

En face les M. M. OUDART.
Previent le public qu'il vient de recevoir par la dernière une facture composée de
MONTRES, CHAINES et CLEFS de MONTR
Parures, Demi Parures, Bracelets fan Sautoirs et Chaines Sultane,
venant des fabriques de ***Paris.***

---

koop van wat ik bezat; ik ontdeed er mij van tegen elken prijs, en ik verzocht en verkreeg, den 25 September 1853, van het Zwitsersche Gouvernement mijn ontslag als directeur der gazfabriek van Lausanne.

Dadelijk vertrok ik nu naar Amerika en, den 8sten December daaropvolgende, kwam ik te Saint-Louis, aan de Missouri, aan, om vervolgens van daar met mijn huisgezin naar Utah te vertrekken. Weinige dagen daarna bragt een zekere Orson Pratt mij mijne benoeming als tijdelijk voorzitter der Mormonen kerk van Saint-Louis. Ik beken, dat de betrekkingen, die ik met de verschillende lidmaten dezer kerk had, niet zoodanig waren, om mij een goeden dunk van hen in te boezemen. Als ware bedriegers, schurken en dieven, vertrapten zij alle grondbeginselen der zedekunde, die ik het meest eerbiedigde, en dit bemerkte ik ieder oogenblik. Daar vernam ik ook, dat Kapitein Gunnisson niet, zoo als men mij in Zwitserland gezegd had, door de Indianen was gedood, maar dat hij vermoord was geworden door de Mormonen, en ik vernam nog verscheidene andere laagheden en moorden, die mij verbitterden. Echter wilde ik mij zelven nog overreden, dat het gedrag dezer priesters aan Brigham Young onbekend was en volstrekt niet door hem goedgekeurd werd, en dat ik in dien Profeet al de deugden en de bijzondere teekenen van een Godsgezant zoude vinden. Ik vertrok dus vol vertrouwen naar de stad aan het groote zout-meir. Naauwelijks had ik Leavenworth verlaten, of ik had het ongeluk de helft mijner landslieden en reisgezellen door de Cholera te verliezen; onder dezen bevond zich ook mijne vrouw, die mijn lot met genegenheid en vertrouwen gedeeld had. Ik bevond mij nu alleen met zes kinderen, van welke het oudste 12 jaren en het jongste 6 maanden telde. Doch van niets bewust en dien slag als eene beproeving beschouwende, die de Voorzienigheid mij toezond, vervolgde ik bemoedigd mijn weg. Ik bezat twee wagens met goederen en koopwaren, die ik uit Europa had medegebragt, ter waarde van misschien 8 of 9 duizend dollars; twee Mormonen gidsen geleidden mij door de woestijn en ontroofden mij iederen dag alles, wat zij konden meester worden. Hunne onbeschaamdheid groeide aan, naarmate wij het doel onzer reis naderden. Ik bleef echter nog altijd verblind en beschouwde Brigham Young en zijn volk als voorbeelden van deugd en braafheid. Dadelijk na mijne aankomst, nam Brigham Young mij mede in zijn rijtuig en bragt mij in een, op zijne eigendommen, gebouwd huis; hij bood mij dit ter bewoning aan met het gebruik van eenige gronden, op voorwaarde, dat ik mij met het vervaardigen van buskruid zoude bezig houden. Zeer onaangenaam werd ik verrast, toen ik zag, dat alles wat men mij van de schoonheid en vruchtbaarheid van Utah gezegd had, niets anders dan een louter verdichtsel en de grond er in tegendeel zeer stig was voor den landbouw. Weinige daarna ontving ik den titel van professor in de kunde en van opperpriester. Toen wijdde men al de grondbeginselen en de geheimen de monen in, en verkreeg ik tevens kennis van plannen en wijze van handelen. Eindelijk vie dan de schellen van de oogen en zag ik den ver kelijken toestand, waarin ik mij begeven had, den van een bedorven en verlaagd volk aan der wereld, belast met een talrijk huisgezin en van de middelen, om in zijne behoeften te Mijne zekere overtuiging was, dat Brigham Young werkelijke oorzaak was van al de geheime de diefstallen, de struikrooverijen, het aanhou reizigers en andere misdaden, die in deze landstreek begaan werden.

Welhaast zag ik, dat de veelwijverij het hoog luk en de zedewet bij uitnemendheid dezer maats was, om aldus de zinnelijke begeerten te volda het edele, kiesche en verfijnde van de vrouwelijke borst te vernietigen, en deze laatste tot koop slagtvee te verlagen. Ik ben getuige geweest schuwelijke zaken. Ik heb twee jonge meisjes haar vader zien verkoopen aan generaal Horace Eldr voor eenige ponden suiker, ik heb een' broeder bloedschande zien leven met zijne zuster en

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, 10 Septembre 1858.

L'ÉCLAIR,

OPÉRA-COMIQUE EN 5 ACTES, D'HALEVY.

Incessamment:

LES FILLES DE MARBRE,

Grand drame.

A l'étude: *l'Etoile du Nord*, opéra-comique. — *La Vie de Bohême*, drame.

L'entrée des coulisses pendant les représentations et repétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

H. M. van Dorp *te Batavia.*

Ontvangen een uitgezocht factuur *Parijsche* en *Hollandsche*

ZILVERWERKEN,

onder voor *Cadeaux* geschikt, als: Cristallen **Suikermandjes, Sigarenstellen, Saladelepel** en **Vork, Soep-, Taart-, Visch-** en **Fruitlepels, Vanderlepel** en **Vork, Theelepeltjes, Suikerstrooijers, Suikerscheppers, Vleesch-** en **Vorvorkjes, Cachetten** met ivoren houders, **Bons, Theegarnituur, Lepelmandjes** etc. etc.

Alles keurig en smaakvol bewerkt. (2412

Verkrijgbaar:

SCHEEPSBOLLANTAARNS
LANTERNES DE NAVIRE } à *f* 4,—.
SCHIPSLANTERNS

bij

(2571) C. LAGNIER.
Krokot.

Huntley en Palmer's delicieuse

DESSERT- EN MIXEDBISCUITS.

Pas ontvangen bij

(2595) VAN DER MEULEN & CO.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat bij hun verkrijgbaar zijn:

Morilles,
Gedroogde Vijgen,
Eikelkoffij,
Extract van Bouillon, in halve en kwart flesschen.
Ingelegde Groentens, in stopflesschen.
Gedroogde Soepgroentens.

(2196) VAN DER MEULEN & CO.

Bij Zakara en Audineau,

Verkrijgbaar:

PORTWIJN,

van de beste soort, in heele en halve flesschen.

H
OFFLEY
E4O
Co

(2594)

Direct uit de fabriek van **Erard** te *Parijs* ontvangen,

EXTRA voor dit climaat vervaardigde

PIANINO'S,

wier deugdzaamheid door den Fabrikant wordt gegarandeerd.

Bij

(2619) FELTKAMP, MISPELBLOM EN Co.

Chez RACINE, Frères,

Bonnes petites Pendules, marchant huit jours, et Horloges à Réveil. à *f* 15.—

(2616)

RESTAURATIE van *F. TENTEE* geb. *Joukes*.

SCHILDPADSOEP.

Op den 9den September zal, gedurende den loop van den dag, bij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn,

echte en nagemaakte SCHILDPADSOEP,

à Contant.

(2509) F. TENTEE.
geb. *Joukes.*

DE WAGENMAKERIJ

van den Heer REES,

thans overgenomen zijnde door

TAN ATJIEN,

beveelt deze zich op nieuw in de gunst van Batavia's ingezetenen. (2641)

ATTENTIE.

Degeannonceerde **Vendutie** voor het Commissiehuis **ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN,** maar worden gehouden

op het plein der Javasche Bank,

à 2 Pct. Vendusalaris.

(2615). VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

EEN GENEESKUNDIGE,

die genegen mogt zijn, om tegen genot van vrije passage naar **Nederland**, aan boord van een Nederl. schip. zijne diensten als ***geneesheer*** te verleenen, gelieve zich te adresseeren, bij

VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

BATAVIA, 2 September 1858. (2564

Mr. CARTER Jun. of London.

DENTIST.

Begs to announce his arrival in Batavia, *Hôtel des Indes.*

References:

DR. STEENSTRA TOUSSAINT.
» NEALE.
» ROSE.—*Singapore.* (2586)

De heer CARTER Jun'. van Londen.

DENTIST.

Maakt bekend dat hij alhier is gearriveerd, in het *Hôtel des Indes.* (2587)

BERIGT.

De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij zich belasten met het ***stemmen en repareren van Piano's, Orgels, Melodiums, Violen, Violoncellen*** en voorts met al datgene, wat tot de bezigheden van een MUZIJK-INSTRUMENTMAKER behoort.

Zij nemen voor het stemmen van Piano's **ABONNEMENTEN** aan tegen de volgende conditien:

Voor het stemmen van een Piano:

Per Jaar	***f* 50.—**
Per halfjaar	**» 30.—**
Per drie maanden	**» 20.—**

N. B. De gebroken Snaren worden **zonder** extra kosten geleverd en de Piano's eens per **maand** gestemd.

Buiten abonnement kost het **stemmen van een tweesnarige Piano *f* 8.—** en van een **driesnarige Piano *f* 10.—**

In geval er Instrumenten zijn waarvan de reparatie aan huis van de ondergeteekenden dient te geschieden dan wordt omtrent de kosten in schikking getreden of worden ze berekend naarmate van den daaraan te verrigten arbeid.

Degenen op Java en Buitenbezittingen woonachtig, die de ondergeteekenden wel met hun vertrouwen willen vereeren, kunnen gerustelijk hunne instrumenten afzenden, zullende de te doene reparatien met de meesten zorg worden bewerkstelligd en de instrumenten, vooral wat betreft het **Muzikale gedeelte dier Instrumenten,** als nieuw worden terug geleverd.

De kosten van verzending herwaarts en die van retour, alsmede de risico deswege komen voor rekening van de primatieve afzenders.

E. F. REIJCKMANS.
(2590 J. J. UTZMANN,

BERIGT.

De Ondergeteekenden in ervaring gekomen zijnde, dat de Chinezen het gewigt der geraffineerde Suiker in mandjes verminderen, om tegen ***lageren prijs*** te verkoopen, achten het noodig hunne begunstigers mede te deelen, dat de van hun afkomstige mandjes moeten bevatten:

No. 1, 30 pond.
No. 2, 40 »

(2576) LEROUX EN Co.

BEMINNAARS VAN GOEDE LECTUUR, genegen zijnde zich te vereenigen ter oprigting van een

NIEUW LEESGEZELSCHAP,

worden verzocht zich aan te melden bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (2567)

A Gentleman,

can be comfortably accomodated with a private family at **Cramat**, with or without use of Carriage to town.

Apply to

(2568) H. M. VAN DORP.

GESTOLEN.

Medio Augustus te Kedong Badak.

Een HENGST, 49¹/₄ Rhijnl. duim, *IJzerschimmel*, witachtig aan de achterhoeven.

***f* 100,— premie.**

voor Vinder van paard en Dief.

(2585. Adres bij den Uitgever dezes.

TE KOOP

Eene complete

SUIKER-MOLEN,

bij

(2593) PAINE, STRICKER EN Co.

---

vrouw zien worden van Brigham Young, op het oogenblik, dat zij moeder zoude worden. Een van mijne bijzondere kennissen W. C. Stains, de gunsteling en spion van Brigham Young, vroeg hem eens verlof om eene derde vrouw te nemen, dat hem aanstonds toegestaan werd, maar toen Stains den volgenden morgen met zijne bruid voor den profeet verscheen, zeide deze, dat hij van voornemen veranderd was, dat hij die vrouw naar zijn smaak vond, en dat hij haar voor zich-zelven behield. De arme Stains nam deze beleediging aan als eene straf des hemels en zweeg. Ik zou boekdeelen kunnen vullen met al de afschuwelijkheden, die mij ter kennis zijn gekomen. Nooit heb ik eenige straf zien opleggen aan dieven en moordenaars, hoewel de misdaden menigvuldig waren in de gemeente. De broeders Brigham Young en Lorenzo Young onderscheidden zich vooral door hunne geweldenarijen. Maar zoo iemand beschuldigd werd van eenige aanmerking op de kerk en hare leden te hebben gemaakt, verdween hij onmiddelijk en men hoorde niet meer van hem spreken. Al de wegen, die in de vallei uitliepen, werden verpest door verwoestende engelen, die belast waren met het berooven van al degenen, die, na toegelaten te zijn geworden tot het Mormonen geloof, zouden hebben willen beproeven te ontsnappen; doch, in hun volhardenden ijver, mishandelden zij ook de nieuw aangekomenen. Mijne kinderen, hoewel nog zeer jong, hielden mij in de eenzaamheid bezig; ik besloot hun eene tweede moeder te geven en ik huwde een jong meisje, geboortig van Bedford uit Engeland. Ik smaakte eenige rust en eenig geluk in den kring mijns huisgezins, ondanks de groote ontberingen, die wij moesten ondergaan, daar de sprinkhanen gedurende twee jaren den geheelen oogst verwoestten, zoodat er zelfs geen teeken van groei overbleef. Dewijl ik nu overtuigd was, dat er in Brigham Young niets goddelijks, bovennatuurlijks of ingegevens bestond, was ik even bang voor hem als voor een stoutmoedigen moordenaar, en waakte ik met de grootste zorg voor mijne vrouw en kinderen. Ik moest mijn geheimste gedachten verbergen, dewijl ik aan een plan van ontvlugting bezig was, want ik zocht de middelen, om mij aan zulk een despotiek juk te ontrukken. Dikwijls ontving ik den raad een grooter aantal vrouwen te nemen en men stelde mij voor oogen, dat ik nooit eene verhevene kerkelijke bediening kon verkrijgen, indien ik er ten minste niet drie had; op zulk een voorstel antwoordde ik, zoo goed ik kon en bragt mijne verontschuldiging in. Maar deze ongehoorzaamheid en eenige aanmerkingen, die ik mij veroorloofde aan de vrienden van Brigham te maken, hoe omzigtig ik anders ook met mijne woorden omging, maakten, dat ik bij den profeet in ongenade geraakte, en hij gaf bevel mij, bij de eerste overtreding, bij de eerste klagt, die over mij ingebragt zoude worden, van de gemeente uit te schrappen.

Ik werd dus noodwendig nog inhoudender, en ik waakte dag en nacht. De gebeurtenissen volgden elkander al droeviger en droeviger op; enkele personen verdwenen, en niemand durfde naar hen vragen, in openbare meetings werd den moord lof toegezwaaid en de huizen in het midden van den nacht overrompeld, opdat de spionnen hen konden verrassen, die beschuldigd waren van flaauwheid en onverschilligheid voor het Mormonisme. De bisschop van Springvale, eene plaats, vijftig mijlen ten zuiden van de aan het Zoutemeir gelegene stad, deed beter, hij wees van den predikstoel twee menschen aan, die verdacht waren van het land te willen verlaten, en beval, dat zij ter dood zouden gebragt worden. Generaal Burr, adjudant van het Amerikaansche leger, heeft mij later gezegd, dat hij de lijken van deze twee ongelukkigen ontdekt had. Eindelijk rigtte Brigham, die vernomen had, dat een groot aantal personen zich gereed maakte tot eene gezamenlijke landverhuizing, bij het begin der lente van 1857 eene afdeeling op van 400 menschen, die hij de wolvenjagers noemde en aan wie hij bevel gaf, al degenen aftemaken die zij, zonder een vrijgeleide van den profeet, op den weg zouden vinden.

(Wordt vervolgd.)

Te Koop.
Twee Nieuwe Engelsche Patent
TAP- EN KURKMACHINES,
welke wegens hunne doelmatigheid verre boven anderen uitmunten.
(2597) VAN DER MEULEN & CO.

TE KOOP
EEN NIEUWE CALECHE DROWSKIJ.
Bij
(2588) VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

TE KOOP **EEN STUK BOUW-GROND,**
metende **400** □ Rhijnl. Roeden, gelegen op ***Noorwijk*** tegenover het ***Citadel.***
(2574) W. OGILVIE qq.

TE HUUR **EEN HUIS**
in de **Secretarielaan.**
Te bevragen bij
(2602) BOSHOUWER. — (*Gang Chaulan*).

TE HUUR **Een HUIS** met ruim erf, beplant met klapperboomen, in gang *Patjenongan,* te aanvaarden met 1ste October.
Te bevragen bij
H. HOFMEIJER
en
(2592) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Een **HUIS** Op Batoetoelies.
Adres
(2591) Mr. HOFMEIJR, qq.

TE HUUR Tegen medio September, een aangenaam gelegen woonhuis op den hoek van ***Batoe Toelies,*** bevattende: ***Zes kamers, vele bijgebouwen en ruime stalling,*** allen van steen met pannen gedekt.
Huurprijs ***ƒ 125,—*** 's maands.
Te bevragen bij den bewoner
(2562) Mr. TOLLENS.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.
Verbazende genezing van *gal-* en *leverziekte.* De heer B...., te *Leeuwarden,* was sedert drie jaren lijdende aan zware hoofdpijnen, bedorvene maag, leverziekte en zwakke zenuwen; hij raadpleegde onderscheidene bekwame geneesheeren, doch zijne ongesteldheid nam telkens toe. Eindelijk ziende dat de aangewende middelen allen vruchteloos waren, begon hij gebruik te maken van de pillen van Holloway, en na dezelfden gedurende weinig weken tijds genomen te hebben, werd hij volmaakt hersteld, en heeft sedert geen den minsten aanval van ziekte meer gevoeld.
De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à ƒ 1. — ƒ 5. — ƒ 5. —.
Potjes zalf à ƒ 1. — ƒ 5. — ƒ 5. —.
Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok.
» Samarang » H. L. de Lyon, V. H. Noman. Kolf. & Co. en bij
De hoofdagenten Soesman & Co. (2589)

Het **Contract** van den Heer G. H. REES en den Ondergeteekende;
door verkoop van het ***Atelier*** opgehouden hebbende, zal laatstgenoemde voor eigen Rekening de ***Wagenmakerij*** voortzetten en beveelt zich gunstig aan, bij het geëerde Bataviasch publiek, belovende eene prompte en billijke bediening.
P. H. FROMBERG.
Over het vroegere Atelier van den Heer G. H. Rees.
BATAVIA, 1858. (2584)

De Weeskamer te Batavia curatrice in de insolvente boedels van **Theodoor Anton George Schenkberg** en den Chinees **Tan Khaij,** geeft bij deze kennis, dat zij ter voldoening aan de bevelschriften van den Regter Kommissaris dd. 14 Augustus 1858, alsnu zal overgaan tot de uitdeeling aan de schuldeischers der daartoe beschikbare gelden.
Namens de Weeskamer voornoemd
De Secretaris,
J. C. SCHMIDT.
BATAVIA, 2 *September* 1858. (2563)

BOEK-, KANTOOR- EN STEENDRUKKERIJ
VAN
H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

Door de ontvangst van NIEUWE EN FRAAIJE MATERIALEN en GOEDE PERSEN, kunnen thans op bovengenoemde DRUKKERIJ, alle bestellingen op DRUKWERKEN, net en spoedig worden uitgevoerd. Steeds zijn voorhanden verschillende HANDELS-PAPIEREN, als:
Boombriefjes, Wissels, Rekeningen. Manifesten, Quitantiën Cognossementen, etc. etc.;
alsmede Modellen van gedrukten, ten behoeve van
Landelijke Administratien,
die tegen zeer *billijke prijzen* geleverd worden.

De Heer **Wm. Morgan,** heeft van af primo Julij opgehouden deelgenoot in onze firma te zijn.
BATAVIA, 4 Sept. 1858.
(2581) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

NEDERLANDSCH-INDISCHE
MUZEN-ALMANAK,
VOOR
1859.
De Ondergeteekende, Redacteur van bovengenoemd Jaarboekje, verzoekt beleefdelijk Heeren Letterkundigen in deze gewesten, hunne bijdragen ten spoedigste te willen inzenden aan het adres van den heer H. M. van Dorp te Batavia.
Mr. L. J. A. TOLLENS.
BATAVIA, 1 Sept. 1858. (2559)

JOURNAL DES DEMOISELLES.
Edition avec **Supplément,** contenant
1e. **Modes de Paris.**
2e. **Tapisserie et Broderie.**
3e. **Musique.**
4e. **Gravures.**
5e. **Litterature, poësie etc.**
No. 1 à 7 en verder per mail à ƒ **17** per jaar, te bekomen bij
(2588) H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

DIAMANTEN PENNEN,
met Ivoren- en Houten houders.
Bij
(2561) H. M. VAN DORP- te *Batavia.*

Bestellingen op
I. **De Nederl. Indische Muzen-Almanak,** onder redactie van Mr. L. J. A. TOLLENS, voor 1859.
II. **Het Nederl. Indische Placaatboek,** door Mr. SCHUSLER,
worden zoo spoedig mogelijk verwacht, ten einde de oplage te kunnen regelen.
(2622) H. M. VAN DORP.
Batavia 1858.

Per mail Ontvangen:
Jansen. Proeve van eene beginselmatige dienstregering der Marine in Nederl. Indië ƒ 2.—
Bunsen. De Bijbel. Het leven en de Wereldgeschiedenis, woord voor denkende menschen. . . . . . . » 2,—
Uilkens. Het Rozenpark, handleiding tot de kennis en het kweeken der rozen. » 4.—
(2570) H. M. VAN DORP.

P. Weiland, Handwoordenboek voor de spelling der Hollandsche Taal, geb. ƒ 10,—
F. A. C. Waitz, Ziekten der kinderen binnen heete gewesten, in carton ƒ 5,—
J. J. L. ten Kate, Italie, Reis herinneringen met platen, ƒ 7,—
F. Hunten, Clavier-schule, vierte Auflage ƒ 10,—
De Indische Wetboeken, 2 dln. zakformaat, gebonden ƒ 12,—
Verkrijgbaar bij
(2607) VAN HAREN NOMAN EN KOLLF.

STIELER'S HAND-ATLAS
Uber alle Theile der Erde und über das Weltgebaude: Volstandige Ausgabe in 83 Karten 1858: Gebonden ƒ 50—
Idem, Schul-Ausgabe, in 31 karten: Gebonden ƒ 25—
Bij
(2608). VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

Alexander V. H. Zoo zijn er; gebonden ƒ
Idem. Zijn er zoo? 2dln Geb. »
» Op het Ys; Geb. »
» De visch en de Mensch; Geb. »
» Tijdspiegel Phantasiën, »
Bij
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.
(2609).

HET STOOMSCHIP PALEMBA[NG]
Kapt. H. J. ROSEBOOM,
zal op Zaturdag den 11 dezer
naar Pontianak en Sinkaw[ang]
vertrekken.
Informatiën bij
(2573) W. CORES DE VR[IES]
BATAVIA, 4 *September* 1858.

DE STOOMBOOT
DE KONINGIN DER NEDERLA[NDEN]
vertrekt **Donderdag 9 dezer**
via Muntok en Riouw naar Singapo[re]
Nadere inlichtingen te bekomen bij de
Directie der Ned. Ind. Stoombootmaat[schappij]
(2582) MACLAINE, WATSON EN C[o.]

Passage naar Nederland.
Met het snelzeilend en tot den o[vervoer] van Passagiers uitmuntend goed inger[icht Ne]derlandsch barkschip
VRIENDSCHAP,
kapt. **T. BUIJS,**
bestaat voor enkele personen nog gelegenheid to[t pas]sage naar Roterdam.
Genoemde Bodem voert eenen geexamineerden sc[heeps]dokter en zal het vertrek van hier medio dezer [plaats] hebben.
Nadere informatiën bij
de Agenten
(2517) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN [Co.]

Passage naar Nederlan[d]
Wordt aangeboden met het
NEDERLANDSCH SCHIP
TRITON,
kapitein **H. OLIE.**
Deze snelzeilende bodem voor den overvoer va[n pas]sagiers bijzonder doelmatig ingerigt, biedt alle g[emak] ken aan, welke men aan boord verlangen kan, een' geëxamineerden scheepsdocter en zal tegen einde der volgende maand direct van hier naar *land* vertrekken.
Voor verdere informatien gelieve men zich te den alhier, te *Samarang* en te *Sourabaija* tot
de Agenten
(2601) B. KOPERSMIT EN Co.

BATAVIA.
In den morgen van den 6den September, is Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg hier naar Buitenzorg vertrokken.
— De stoomboot Palembang, Maandag ll. van rabaija vertrokken, wordt heden avond alhier verwacht.
— In het laatste nommer van het Bataviaasch Hand[els]blad, lezen wij, dat, op het land Passier, gelegen aan rivier *Mentjeri,* in de westerafdeeling der residentie tavia, afdeeling Batavia, steenkolen zouden gevonden zijn, waarvan de kwaliteit vrij goed schijnt te en die thans scheikundig onderzocht worden.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 8 September 1858, No. 72.

Samarang, 4 September. Omtrent de vergiftiging, waarvan wij in ons vorig nommer spraken, vernemen wij nader, dat de beschuldigde tot volledige bekentenis is gekomen.

Men deelt ons mede, dat de drie militairen, die zich, volgens ons nummer van de vorige week, met eene tambangan hadden verwijderd, geheel uitgeput te Pekalongan zijn aangeland, onder voorgeven afkomstig te wezen van een schip, dat op eenige mijlen van den wal zoude verbrand zijn. Den Resident te dier plaatse, aan wien hunne vlugt uit onze courant bekend was, bleek het bij eenig onderzoek spoedig, dat zij de bewuste personen waren, en zijn zij alzoo in verzekerde bewaring genomen. (*Sam. Court.*)

Soerabaija, 2 September. Vrijdag, den 27sten Augustus jl., had er, op de suikerfabriek Krian, een droevig ongeluk plaats.

De mandoor Pa Soedak, bezig zijnde de as van den molen van olie te voorzien, werd met het in volle beweging zijnde waterrad medegesleept, met dat ongelukkig gevolg, dat hij geheel werd verbrijzeld.

(*Oostp.*)

Passoeroean, 1 September. In den nacht van den 25sten Augustus jl., overleed te Bangil, in ruim zeventig jarigen ouderdom, de Raden Adipatti Notto Adi Ningrat, gepensioneerd Regent te dier plaatse.

Men meldt ons van Bangil:

In den avond van den 28sten Aug. jl., keerde eene vrouw, met haar kind op den arm, van de passer huiswaarts, toen zij op haren weg eene rivier moest passeren, waarover een klapperboom lag, die tot brug diende. Door den donker misleid, stortte zij met haar kind in het water; daar er op dat oogenblik ongelukkig geene voorbijgangers waren, die haar hulp konden verleenen, is zij met haar kind verdronken en zijn beide lijken den volgenden morgen opgevischt.

Den 30sten Augustus jl. is, op de hoogte van het district ... in deze residentie, door de hooge zee een praauw ... preng, met 25 personen aan boord, waaronder eenige ... ezen, omgeslagen.

Deze praauw kwam van Soerabaija en was bestemd naar Probolingo. Door een nabij zijnden visscher en door de hulp van het inlandsch bestuur, zijn allen gelukkig gered en de goederen zoo veel mogelijk geborgen. (*Pass. N. en Adv. bl.*)

Samarang, 3 September. Onder de vele practische en nuttige werktuigen, die de, thans op eene reuzenschaal geheel nieuw herbouwde, Machine-Fabriek des heeren *Baijer* te *Soerabaija* bij ons heeft bekend gemaakt, verdient voorzeker ook de eene *Casse-Sucre* genoemd te worden. Vergissen wij ons niet, dan is dit werktuig eene bepaalde uitvinding, of wel eene thans volmaakte verbetering van alles, wat van dien aard bekend was, zoodat men het gerustelijk eene uitvinding van dien verdienstelijken werktuigkunde noemen mag.

Deze *Casse-Sucre* is een zeer eenvoudig, en wat hem het meest aanbeveelt, een zeer portatief en gemakkelijk te hanteren toestel. In een houten trechter worden de lompen of brokken suiker geworpen. Een met sterke stalen haken voorziene cylinder verbrijzelt deze in kleine stukjes. Daarna vallen die stukjes tusschen twee cijlinders, die men met eene schroef naar de verlangde fijnheid kan stellen, en die de suiker, zonder die, zoo als bij het stampen, tot stof te brengen, tot een poeder van gewilde fijnheid malen, waarbij het *grein* in zijne volle scherpte behouden blijft. Twee man ten hoogste werken met dit zoo nuttige werktuig, dat bijna geene plaats beslaat, en waarvan één enkel voldoende is, om, gedurende den arbeidstijd eener suikerfabriek, 10/m of zelfs meer picols te bewerken. De aldus bewerkte suiker wordt in den handel gaarne 1 tot 1½ nommer van het standmonster getaxeerd boven gelijksoortige suiker, die bij het stampen alle grein en kristalglans verloren heeft. De geheele toestel kost slechts *f* 400.— en is van zooveel belang voor de industrie, dat wij er de aandacht op vestigen van hen, die met de voortreffelijke producten der Koninklijke fabriek *"de Volharding"* des heeren *Baijer*, thans *Baijer en Co*, minder bekend zijn, eene fabriek, die over een jaar de eerste zal zijn, die in eene kolonie eene volledige stoommachine met een volledigen toestel tot verkoking in het luchtledige, en zelfs eene stoomboot geheel nieuw zal hebben vervaardigd. (*Sam. N. en Adv. bl.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Londen, 26 Julij. Donderdag hield het Parijsche congres zijne twaalfde zitting, in het gebouw van het ministerie van buitenlandsche zaken. Men zegt, dat de gevolmagtigde gezanten het eindelijk eens zijn over de vereeniging der Donau-Vorstendommen.

— Door middel van een telegram van den 21sten, uit Madrid ontvangen, vernemen wij, dat de minister van buitenlandsche zaken met den Engelschen gezant eene conferentie gehad heeft over de taal, onlangs in het parlement door Lord Malmesbury gebezigd.

— De Madridsche dagbladen van den 20sten deelen het gerucht mede, dat de Hertog van Victoria (Espartero) voornemens was, zijne gevoelens over het onlangs zamengestelde cabinet, in eene openbare verklaring, te kennen te geven. Een tweede telegram meldt, dat de koningin en koning, den 23sten, Madrid hadden verlaten, om hun verblijf te Asturias te houden.

— Een telegram van Marseille van den 21sten berigt ons de ontvangst van tijdingen uit Candia, waaruit blijkt, dat de toestand der zich aldaar bevindende christenen zeer onrustwekkend was en zij verpligt waren te vlugten of hunne huizen te versterken.

— Uit de laatste berigten van Bosnie, verneemt men, dat de Bashi Bazousk door de Raijahs geheel waren verslagen.

— Volgens een brief uit St. Petersburg van den 13den, was keizer Alexander, vergezeld van de keizerin, de groothertogin Olgo Nicolaievna en den prins van Wurtemberg, den vorigen dag teruggekeerd.

— De *Ariel* is te Southampton aangekomen, de brievenpakketten uit de Vereenigde Staten medebrengende. Deze bodem verliet New-York den 10 dezer. Er was geen nieuws van eenig aanbelang. Voor katoen werden hoogere prijzen bedongen.

Het leger zou naar de stad aan het Zout-meir op marsch gaan. De te nemen weg werd echter geheim gehouden.

— Door de aankomst te Liverpool, op den 24sten, van de stoomboot *Arabia*, hebben wij berigten uit New-York ontvangen, loopende tot 15 dezer.

De Utah strijdkrachten zouden, den 14den Junij, den togt naar de hoofdstad der Mormonen aannemen. Generaal Johnson had eene bekendmaking uitgevaardigd, waarbij hij den Mormonen te kennen geeft, dat hij hen wenscht te beschermen. De vrede-commissarissen hadden hem het karakter des volks als vreedzaam afgeschilderd en daar, zoo als men zeide, de oproerige heiligen en het bestuur het eens waren over de meeste in verschil zijnde punten, is het niet meer waarschijnlijk, dat men de toevlugt tot de wapens zal nemen.

President *Baez* gaf zich met de stad St. Domingo, op den 12den Junij, aan generaal *Santana* over. Er zijn van de Vereenigde Staten geene politieke tijdingen ontvangen.

— De *Court Circular* zegt, dat H. M. de Koningin en de prins-gemaal Osborne den 4den Augustus zullen verlaten, ten einde den Keizer en de Keizerin der Franschen te Cherbourg een bezoek te brengen; zij zullen den 6den weder terugkeeren.

NEDERLAND.

Den 9den Julij, genoten de officieren van het te Leiden in bezetting liggend garnizoen de hooge eer, bij Z. K. H. den prins van Oranje, uithoofde van diens ophanden zijnde vertrek uit die stad, ter maaltijd te worden uitgenoodigd. Het diner, dat door een 60tal dischgenooten werd bijgewoond, vond plaats in de stadsgehoorzaal en belendende localen, die voor deze gelegenheid, overeenkomstig de waardigheid van den vorstelijken gastheer, op eene sierlijke wijze waren ingerigt. Z. K. H., die met gevolg ten half zes ure verscheen, was gekleed in den uniform van kolonel van het regiment grenadiers en jagers, en onderhield zich met de aanzittenden op de hem eigene minzame en vriendelijke wijze. Het muzykcorps van het regiment rijdende artillerie deed zich van tijd tot tijd hooren en verhoogde, door zijne weluitgevoerde stukken, het genot van deze voor de gasten zoo vereerende bijeenkomst.

— Naar men verneemt, zal het 10de corps van de Duitsche bondsarmée, tusschen den 12den en 23sten September a. s., te Hildesheim en Elze, koningrijk Hanover, worden vereenigd, om groote manoeuvres uit te voeren, en is den officieren hier te lande de gelegenheid aangeboden, om daarbij tegenwoordig te zijn, waartoe, indien zij zulks verlangen, aan hen een verlof met behoud van tractement zal worden toegestaan.

— Reeds gedurende eenigen tijd bevindt zich de verdediger van Sebastopol, de beroemde Russische generaal Todtleben in ons land. Den 16den was hij reeds aan den koning voorgesteld en woonde hij een groot diner bij. Bij die gelegenheid heeft Z. M., bij het opheffen van zijn bokaal, zich tot den veldheer gewend en hem betuigd, dat het Z. M. bijzonder aangenaam was, in de gelegenheid gesteld te zijn kennis te maken met den uitstekenden verdediger eener vesting, waarvan het beleg wereldberoemd is geworden. Z. M. heeft ook later herhaaldelijk dezelfde verklaring afgelegd; wijders heeft de koning, om den generaal een blijk zijner hoogachting te geven, hem, gedurende zijn verblijf in Nederland, als adjudant toegevoegd den kapitein der genie, M. D. graaf van Limburg Stirum, Zr. Ms. buitengewoon adjudant en hem daarenboven benoemd tot commandeur der Militaire Willemsorde. De generaal-majoor van Meurs, minister van oorlog, heeft van zijnen kant, met de grootste voorkomendheid, den vermaarden reiziger aangeboden de bezigtiging van onze militaire etablissementen. De generaal heeft ook bij H.M. de koningin op het Huis ten Bosch een diner bijgewoond, en zich vervolgens naar Soestdijk begeven, om zich aan H. M. de koningin-moeder te doen voorstellen. Vervolgens zal de generaal te Scheveningen eenigen tijd de baden gaan gebruiken.

— Ook de stadhouder van Polen prins Gortchakof. bevindt zich in de residentie.

— Naar het kamp bij Zeist zijn thans verzonden eenige linnen soldatententen van Fransch en Engelsch model, waarin de aldaar aanwezige troepen, bij wijze van proefneming, gelegerd zullen worden.

De beide soorten van tenten zijn even als de tot dus verre gebruikelijke, voor 16 manschappen ingerigt, doch verschillen daarvan in zoo verre, dat daarbij voor eene betere luchtverversching is gezorgd.

De Fransche tenten hebben tot dat doel in het midden bovendeel eene opening, boven welke eene platte afgeronde houten schijf is geplaatst, om het doorregenen te voorkomen.

De tenten van Engelsch model daarentegen hebben zijdwaarts en iets beneden den boventop twee in het linnen aangebragte openingen, ondersteund door twee koperen beugels en zoodanig overdekt, dat het inregenen belet wordt.

De behoefte aan eene betere ventilatie der tot dusverre gebezigde tenten, heeft zich reeds sedert geruimen tijd doen gevoelen, en het is te wenschen, dat door het aannemen van een der in beproeving zijnde modellen, dat doel moge worden bereikt, te meer daar de bestaande met zeer geringe kosten, naar het Fransch of Engelsch model kunnen ingerigt worden.

— Van 16—21 Julij is te Arnhem een groot internationaal scherpschuttersfeest gevierd, waaraan niet minder dan ongeveer 400 schutters uit Nederland, Pruissen en Belgie deel namen. De schietplaats was uitmuntend ingerigt en van alles voorzien; men vondt er zelfs een kapperswinkel, eene boekdrukkerij met snelpers, enz. De hoogste prijzen waren van *f* 500 van Z. M. den koning, eenige van *f* 350, enz. Het feest gaf veel genoegen en is uitmuntend afgeloopen.

— Onder de gedecoreerden met de St. Helena-medaille te Haarlem, die dezer dagen van wege de kanselarij der beide Nederlandsche orden, de vergunning gekregen hebben, dat onderscheidingsteeken te dragen, bevindt zich ook eene vrouw, Maria Louisa Genedige, geboortig uit Saksen, weduwe van den trompetter Saslona, een Pool. Als cantinière en waschvrouw is zij haren man, met het 12de regiment Fransche curassiers gevolgd, bij den marsch naar Rusland; zij heeft aan alle gevechten deelgenomen, en ook bij den slag van Leipzig haar regiment, ofschoon haar man in Rusland was gevangen genomen, vergezeld. Bij den slag van Waterloo was Saslona weder met zijne vrouw vereenigd en diende bij het regiment Hollandsche carabiniers. Volgens hare opgave, was zij eene der eersten om, bij het verwonden van den prins van Oranje, (18 Junij 1815) hulp te verleenen, en zij mogt tot tweemalen van dien ridderlijken vorst (koning Willem II) eene gratificatie genieten. Thans wordt zij verpleegd in het burgerlijk armhuis, en geniet eene krachtvolle gezondheid.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

— De gemeenteraad van Rotterdam heeft, met 14 tegen 13 stemmen beslist, dat de gemeente, als stemgeregtigde deelhebbers, omtrent de geprojecteerde leening van 5 millioen, *geen stem* zou uitbrengen.

De gemeenteraad van Middelburg daarentegen gaf zijn gemagtigde in last, om voor den maatregel te stemmen.

Na deze mededeeling, laten wij hier volgen het verslag van het verhandelde in de algemeene vergadering der maatschappij omtrent deze aangelegenheid, den 21sten Julij te Amsterdam gehouden, en zooals ons dit door onzen correspondent aldaar wordt medegedeeld.

De voorzitter opende de vergadering met eene korte toespraak, waarin hij zeide, dat het geheel verkeerd was, de maatschappij te verdenken van eenige zucht naar monopolie. en dat haar doelwit uitsluitend was, het bevorderen van den bloei en de ontwikkeling des handels. Daarna stelde hij aan de orde de beraadslaging over het bovengenoemde voorstel.

Een der aanwezige aandeelhouders wenschtte liever te zien, dat de aflossing der leening bepaald in 1874 gesteld en niet facultatief gelaten ware. Dit zou gewis de zucht naar deelneming vermeerderen, naardien dit meer vastheid voor den geldbelegger gaf.

De voorzitter antwoordde hierop, dat het altijd beter was den termijn facultatief te laten; omdat, indien de 10 millioenen van het rijk voor dien tijd inkwamen, of in geval van het ontstaan van andere omstandigheden, die termijn dan gemakkelijk vervroegd kon worden; buitendien zou dit een nieuw voorstel zijn en het was gewoonte, zoo iets niet ter loops te behandelen.

Vervolgens stelde een ander deelhebber voor, over het voorstel met gesloten briefjes te doen stemmen en voorts om de uitgifte niet beneden pari te doen plaats hebben.

Op het eerste punt antwoordde de voorzitter, dat het stemmen met gesloten biljetten niet met de wijze bij de maatschappij in gebruik overeenkwam, en voorts dat het tweede punt handelde over later te nemen maatregelen en dus als præmatuur te beschouwen was.

In stemming gebragt, werd het voorstel der directie aangenomen met 105 tegen 32 stemmen.

Leiden, 23 Julij. De oprigting van een lang en teregt gewenscht observatorium alhier en de daarbij behoorende localen schijnt te naderen, nu de aanbesteding is aangekondigd. Het voornemen, om daarvoor een terrein even buiten deze stad te bestemmen, ofschoon krachtig door heeren curatoren aangemoedigd, heeft schipbreuk moeten lijden; het nieuwe gebouw, waarop onze Kaiser zijne onvermoeide waarnemingen zal voortzetten, zal opgerigt worden in den *Hortus Botanicus* der hoogeschool, aan den Stads-vestwal gelegen.

— Het alhier sedert 1828 bestaande muzykgezelschap *Musis Sacrum* is door het bestuur ontbonden verklaard; de eigendommen van dat gezelschap zullen evenwel zooveel mogelijk bij elkander blijven, om de eventuele oprigting van een ander gemakkelijk te maken. Gedurende de laatste jaren verkeerde *Musis Sacrum* in een kwijnenden toestand en, hoewel geene kunstmiddelen gespaard werden, mogt het niet gelukken, den leden dat voortdurend genoegen en genot te verschaffen, dat zich vele Leidenaars en Oudleidenaars met dankbaarheid zullen herinneren en waaraan, zoo men vreest, nog lang hier ter stede behoefte zal worden gevoeld.

— Volgens bij het ministerie van marine ontvangen berigten, was de kapt.-ter-zee Vogelpoot, benoemd schout-bij-nacht en command. der zeemagt in Oost-Indië, voornemens, om met Zr. Ms. korvet Prins Maurits, den 1sten Julij, van Curaçao naar Batavia te vertrekken. Aan boord van dien bodem was alles wel.

— Verschillende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die in de residentie wonen, zijn reeds, of begeven zich eerstdaags op reis, waaruit men met grond meent te mogen afleiden, dat er van eene nadere bijeenroeping der kamers, gedurende dezen zomer, geen sprake meer is.

— Men verneemt, dat men zich in den laatsten tijd bij de verschillende ministerien ijverig bezig houdt met het in gereedheid brengen van de ontwerpen der staatsbegrooting voor 1859, die waarschijnlijk thans het onderwerp van beraadslaging bij den ministerraad uitmaken. Er wordt bij voortduring gesproken van aanzienlijke bezuinigingen, die op het hoofdstuk oorlog zouden gemaakt worden.

Ook verneemt men, dat er reeds vele wetsontwerpen bij den raad van state aanhangig zijn, die in de aanstaande zitting der staten-generaal van regeringswege aan de kamers zullen worden aangeboden. Men verzekert, dat daaronder ook behoort een wets-ontwerp nopens de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie.

— Door het departement van finantien is het volgende overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand Junij 1858, in vergelijking met die over dezelfde maand van het vorige jaar:

Directe belast. 1858 *f* 922,618.78, 1857 *f* 1, 140,901. 75; *In- en Uitgaande regten en Scheepvaartregten* 1858 *f* 368,162 —, 1857 *f* 368,812.20; *Accijnsen* 1858 *f* 1,186,768.88½, 1857 *f* 1,223,

369. 27; *Waarb. en belasting der Gouden en Zilveren Werken* 1858 *f* 28, 131,50½, 1857 *f* 25,119,47½; *Indirecte belastingen* 1858 *f* 929,211.22, 1857 *f* 1,120,074.95½; *Posterijen* 1858 *f* 150, 338.56½, 1857 *f* 136,221.03; *Staatslot.* 1858 *f* 134,278.50; 1857, *f* 137,412; *Totaal-generaal* 1858 *f* 3.784,509.45½, 1857 *f* 4,152, 510,68.

ENGELAND.

Londen 21 Julij. Het Hoogerhuis hield zich gisteren bezig met het wetsontwerp op Indië. Lord Standley deelde in het Lagerhuis mede, dat het gouvernement bevelen naar Indië had gezonden, tot uitbreiding van vergiffenis, ofschoon nog geene lastgeving tot het uitvaardigen van eene amnestie was opgesteld, daar de gouverneur-generaal welligt dienaangaande belemmering zou ondervinden door den toestand, waarin Indie kon ver keeren. De minister verklaarde verder, dat noch het gouvernement, noch de O. I. compagnie eenig berigt had ontvangen, aangaande eene wreedheid, die de engelsche resident te Vellalabad zou hebben gepleegd.

De heer Roebuck stelde bij de beraadslaging over het grondgebied van de Hudsonsbaai-compagnie, voor, eene kolonisatie-linie aan te leggen, van den Atlantischen tot den Stillen Oceeaan, ten einde als tegenwigt te dienen voor de toenemende magt der Vereen. Staten en verder, dat de deugdzaamheid van het charter der compagnie onderworpen zou worden aan de uitspraak van een der regtbanken. Lord Bury betoogde, dat een groot gedeelte van het land der compagnie in het bezit was van Frankrijk, toen het charter door Karel II werd toegestaan, en dat deze geen land kon wegschenken, dat aan een anderen vorst toebehoorde. Na eenige verdere woordenwisseling, eindigde de behandeling dezer zaak, nadat de minister van kolonien had toegestemd, om de beslissing aangaande het charter te onderwerpen aan het advies van een advocaat der kroon.

— De leden van het parlement, die de koningin naar Cherbourg wenschen te vergezellen aan boord van eene bijzondere stoomboot, zullen £ 5 te betalen hebben en hunne bedienden £ 2. 10; de togt zal duren van 3 tot 7 Augustus.

De beoordeeling van het bezoek van koningin Victoria, vorstin der eerste zee-mogenheid, te Cherbourg, bij gelegenheid van eene tentoonstelling der marine en het daarbij gevoegde feest, heeft aan sommige bladen wonderlijke artikelen in de pen gegeven. Een weekblad, welks politieke redeneringen niet onder de beste gerekend kunnen worden, doch dat nogtans in zeer vele handen komt en bijna in alle salons op tafel ligt, uithoofde van de houtsnêeplaten, die het versieren, laat zich over bezoek te Cherbourg zeer ongunstig uit, en betwijfelt bij deze gelegenheid, of er wel eene alliantie tusschen de fransche en engelsche natiën bestaat. Wel was zulk eene alliantie mogelijk, toen de russische oorlog bestond, doch het ware beter geweest voor Engeland alleen te strijden dan met Frankrijk, dat oorzaak was van een tweejarigen strijd, alvorens Sebastopol werd genomen, en dat, toen het er op aan kwam, om de vruchten van den oorlog te verzekeren, niet in staat was een man meer te ligten of duizend francs te borgen. De russische oorlog had aanleiding kunnen geven om Europa goed te doen, doch, ten gevolge van Frankrijks gedrag, geraakt het meer en meer op een verkeerden weg. Het blad gaat vervolgens voort met te zeggen, dat er geen waar bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk kan bestaan, tenzij de Franschen hunne bittere stemming tegen Engeland en hun wrok wegens Waterloo laten varen. „ Het naderend bezoek van koningin Victoria" zoo leest men verder „ aan de vesting en het wapentuighuis van Cherbourg te brengen, zal het toenemende wantrouwen tusschen de beide natiën niet verminderen. Waarom zou de koningin van Groot-Brittannië zulk eene plaats bezoeken! Wij allen kennen Cherbourg en wat oogmerken er aan verbonden zijn. " Nogtans misgunt de *Illustrated London News* aan de koningin niet, hare gewone belangstelling in alles wat bezienswaardig is te bevredigen, doch het blad wenscht, dat H. M. eene tegen-uitnoodiging zende aan den keizer der Franschen, om over een of twee maanden een Kanaalvloot te komen zien, die Cherbourg nutteloos maakt. Het artikel eindigt aldus: "Geheel Europa is vermolmd, en Frankrijk het meest verwaarloosde deel daarvan. Of Frankrijk ooit weder gaaf zal worden, moet de tijd leeren, doch Engeland, sterk door rijkdom, door hulpbronnen, door moed, door vrijheid en door gehechtheid aan den troon, is, behalve tegen een plotselingen overval, tegen alles beveiligd. Dat zulk een aanval Frankrijks ondergang zijn zou en niet die van Engeland, is geene reden, waarom Engeland zich niet zou bevrijden van den last, en Frankrijk de vernedering vermijden zou, aan zulk een gebeurtenis verbonden. Laat ons dus Napoleon III dank weten, dat hij aan onze koningin zijne sterkte vertoont en laat ons de beleefdheid beantwoorden met het vertoon van onze vloot *met volle bemanning.*

Andere bladen, zoo als de *Morning-Post* en *Morning-Herald*, hebben een grooten ophef gemaakt over het bewuste bezoek, dat, volgens hen, strekt om den band tusschen Engeland en Frankrijk op nieuw aan te knoopen, doch deze wijze van beschouwing vindt zeer weinig bewonderaars. Verreweg het grootste gedeelte van het publiek begrijpt niet wat deze nieuwe vertooning eigenlijk in heeft, of welk verband er bestaat tusschen het doen volloopen van een scheepsdok, het oprigten van een standbeeld voor Napoleon III en het koninklijk geslacht van Engeland, tenzij de vorstin van Groot-Brittanië eene hulde komt brengen aan de sterkten en de marine van Frankrijk en nog daarenboven den man, die zulk eene vernedering wist te bewerken, wenscht te vereeren. Of de koningin in deze haar eigen verlangen of dat van haar ministerie bevredigt, daarvan kan men nog weinig zeggen, doch graaf Derby is, naar men vermoeden zou, de man niet om praalvertooningen zonder zin aan te bevelen, tenzij er een bedekt oogmerk aan verbonden is.

— In het Hoogerhuis heeft lord Derby, den 5den Julij, kennis gegeven, dat aan de soldaten, die de steden Delhi en Lucknow hebben veroverd, eene speciale decoratie zal worden gegeven en dat de *London Gazette* de verheffing van Sir Colin Campbell tot den pairsrang zal mededeelen, zoodra deze den titel zal hebben opgegeven, dien hij wenscht te voeren.

— De *Times* behelst thans het officieele berigt, dat de regering, gevolg gevende aan het advies van de raadslieden der kroon, voor goed heeft afgezien van alle vervolging tegen Thomas Allsop, een der beschuldigden in den jongsten aanslag tegen het leven van keizer Napoleon. Dientengevolge is ook de belooning ingetrokken, die uitgeloofd was voor de in hechtenisneming van Allsop.

— De *Electric and International Telegraph-Company* is voornemens, gedurende den zomer, eene nieuwen onderzeeschen telegraaf te leggen, van zeker punt tusschen Lowestoft en Orfordness op de oostelijke kust van Engeland, en Zandvoort in Holland. De kabel zal 130 mijlen lang zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 Julij. Naar hetgeen men uit het een en ander aan gene zijde van het kanaal kan opmaken, zou het wel mogelijk zijn, dat het bezoek van Koningin Victoria te Cherbourg eenige dagen later plaats had dan aanvankelijk door den *Moniteur* gemeld is. In dat geval zou zij evenwel, juist tijdens de groote feestviering van het volloopen van het bassin aldaar, tegenwoordig kunnen zijn, en zoo zou dan toch een der vurigste wenschen van den Keizer vervuld worden, daar deze maar al te gaarne de Engelschen getuigen wil doen zijn van deze grootsche en voor de geheele Fransche marine zoo belangrijke gebeurtenis. Naar men te Cherbourg zegt, zou er in de laatste dagen een plan van fortificatie te voorschijn gekomen zijn, waarop Napoleon I eigenhandig eenige werken had aangeteekend.

BRITSCH-INDIË.

Point de Galle, 18 Augustus.

Aan den secretaris voor de Kolonien, van den Gouvernements agent te Colombo.

De stoomboot *Nemesis* is alhier aangekomen; zij verliet Calcutta den 9den en Madras den 15den Augustus. De daarmede ontvangene tijdingen hebben, voor het grootste gedeelte, betrekking op de Gwalior vlugtelingen en den staat van zaken in den omtrek van Allahabad, in Oude en de oproerige districten van Bengalen. De Gwalior rebellen zijn hunnen vervolgers ontvlugt. Een mobiel leger was opgerigt en onder bevel gesteld van den brigadier *Berkely*, om dienst te doen in de nabijheid van Allahabad, waar de oproerlingen zoo stout waren geworden, dat zij dorpen verbrandden en vreedzame burgers doodden, en zulks onder het oog van den gouverneur-generaal. Deze magt had hare krijgsverrigtingen begonnen met de inname van een fort bij Suraon, omstreeks 10 mijlen van Allahabad verwijderd, waarvan zij de gansche bezetting over de kling joeg.

Daar het gerucht in omloop was, dat de Oude rebellen van plan waren, den oorlog naar het kamp van den gouverneur-generaal over te brengen, werd een groot aantal troepen van Futteghur, Agra en elders, als voorzorgsmaatregel, naar Allahabad gezonden.

Zamenzwering der Seikhs. De volgende onaangename tijding nemen wij uit het Calcutta-blad de *New Era* over, doch willen hopen, dat de afvalligheid onzer bondgenooten zich niet zoo ver uitstrekt, als de schrijver ons voorstelt.

« Onze lezers" zegt de schrijver « kunnen zich verlaten op de geloofwaardigheid en juistheid der berigten, die wij hun uit den Punjaub hebben mede te deelen, alhoewel het gouvernement zoude wenschen, deze feiten geheim te houden, ten einde bij het publiek geen vrees te verwekken.

De zamenzwering, waarvan wij in staat zijn de bijzonderheden te melden, werd, zoo als men zien zal, bij het ontstaan ontdekt en in hare geboorte gesmoord, zoo dat er thans voor ons geen dadelijk gevaar meer bestaat. Het gewigtigste van dit voorval is de daadzaak, dat wij de Seikhs niet meer kunnen vertrouwen; ze bewijst ons, dat er op de trouw van diegenen, op wie wij, bij het onderwerpen onzer oproerige onderdanen, het meest rekenden, geen staat meer te maken is. Het is zoo verschrikkelijk als onheilspellend, dat wij de gevolgen eener moorddadige zamenzwering ontsnapt zijn onder een menschenras, op welks getrouwheid wij het meest bouwden.

De gebeurtenissen, waarop wij terugkomen, dagteekenen van den nacht van den 19den Julij, en wij moeten tevens hierbij opmerken, dat de *Lahore Chronicle* van den 28sten derzelfde maand er niet de minste melding van maakt. In genoemden nacht stond het 18de regiment Punjaub infanterie te Dera Ismail Khan op, en kwam het Hof van geregtelijk onderzoek, dat drie dagen later zitting hield, vele belangrijke omstandigheden omtrent die muiters te weten, die wij onzen lezers thans zullen mededeelen.

Hun plan was als volgt:

Zij zouden hunne officieren vermoorden, en daartoe waren bereids eenige manschappen uitverkoren. Na de volbrenging daarvan, zouden zij het fort aantasten, en het 39ste regiment, dat, zoo als onze lezers zich zullen herinneren, onlangs ontwapend werd, uit zijn magazijnen van wapens voorzien. Het geschut en de klinkende munt medenemende, zouden zij zich in booten inschepen en naar Dere Ghazee Khan aan den Indus vertrekken, waar, zoo als zij hoopten, de troepen dier plaats zich bij hen zouden voegen; vervolgens zouden zij den Indus oversteken en zich naar Mooltan begeven, de twee zich aldaar bevindende regimenten wapenen en gezamenlijk naar Lahore oprukken. Het lijdt geen twijfel, of het 6de bataillon der gewapende politie en de Punjaub-artillerie waren in het geheim; bovendien is het gebleken, dat de zamenzweerders verwachtten, door het 3de Seikhs-regiment van Renny te Bunnoo, waartoe de muiters vroeger behoorden, geholpen te worden.

Gelukkig werd den majoor *Gardiner* van het 16de regiment Inlandsche infanterie van deze plannen tijdig berigt gezonden. Hoewel de klok reeds tien uren had geslagen, spoedde hij zich naar het kamp en zond om de belhamels. De eerste, die verscheen, was een Cipaijer. Er werd onmiddelijk bevel gegeven, om hem in hechtenis te nemen, maar, zoodra hij dit bevel hoorde, keerde hij zich om, en zette het op een loopen, vervolgd door eenige manschappen van de wacht. Op het oogenblik, dat deze op het punt stonden hem te grijpen, schoot een Jemadar — mede een dergenen, om wie de majoor had

gezonden — toe, doodde een der manschappen
wacht en kwetste den Subadar.
De twee belhamels ontsnapten, en niets werd
den 22sten van hen vernomen, als wanneer
kwam, dat de Cipaijer gevangen was en men
Jemadar hevige jagt maakte.
Hunne verdere plannen, wanneer ze slechts
later waren ontdekt geworden, kwamen, tijdens
ting van meermeld Hof, aan den dag.
Het schijnt, dat de smeders van den opstand
Malwah-Seikhs behooren, van welk ras omtrent
de gelederen verspreid zijn van diegenen, welke zij
ten tegen ons op te ruijen.
— Het volgende berigt van den generaal
werd ter onzer beschikking gesteld.

Aan den gouvernements-secretaris, van de
raal-majoor *Roberts.*

Bagoo, 11 Augustus

De rebellen zijn westwaarts opgetrokken; na
zegt, zijn ze voornemens langs den weg van Chu
of wel langs een der Marwar-bergpassen het Marwa
bereiken. Zij zijn heden eenige weinige mijl
noordoosten van Amuit. Ik geloof niet, dat de T
eene lijn met hen zullen trekken. Kolonel *Hol*
bij mij in het kamp teruggekeerd.
— Wij maken van den inhoud van eene, do
gouvernement uit de verontruste streken ontvang
ons toegezonden telegrafische, dépeche gebruik. O
ledige wijze wordt de onduidelijkheid van eene,
voorgaande dépêche voorkomende, zinsnede hierdo
klaard.
Aan lord *Elphinstone* van sir *R. Hamilton*
neraal *Roberts* schrijft mij, dat kolonel *Holmes*,
kanonnen bij zich hebbende, niet in staat was, d
pas te trekken, waardoor de rebellen gevlugt zij
zich dientengevolge verpligt zag, een anderen
nemen. Van daar het gerucht, dat hij een ne
zou hebben geleden. De rebellen zijn integendeel
spreid, en kiezen overal het hazenpad.
— Het volgende komt in den *Madras Spectator*
en is gedateerd uit Ootacamund van 3 Augustus.
Het zal u aangenaam zijn te vernemen, dat men
geen vrees meer koestert voor het leven van den
verneur-generaal. Dr. *Sanderson*, lijf-arts van Z
kwam heden ochtend hier aan, zoodat dr. A
en dr. *Mac Pherson*, die hem tot nu toe hunnen
stand verleenden, eenigermate van hun taak ont
zijn. Er bestond groote vrees, dat zijn lordschap b
ken zou, doch de krisis is thans voorbij, en gij
het publiek de verzekering geven, dat Z. E. in zoo
hersteld is, dat hij nu buiten gevaar kan geacht wo
— Wij hebben zoo even een brief uit Pawrie,
den 7den Augustus, gelezen. De magt, bestaand
een halven troep rijdende artillerie, 2 escadrons cav
(het 8ste regiment huzaren en lanciers), 6 comp
van H. M 95ste regiment en omtrent 400 man
het 10de inlandsche infanterie, had, de stad den vo
avond bereikt en was, op omstreeks 3/4 mijl van de
gebivouakkeerd. In den vroegen morgen van den
deed men eene verkenning en bevond, dat de stad
sterker was dan men verwacht had. Ze bezit
eene poort, en is omringd van een hoogen mu
eene diepe gracht vol water. De buitenste muur
schietgaten en heeft bastions aan alle hoeken. Men
dat Maun Sing en zijn oom Hadji Sing 6 kano
en 300 man troepen hebben, en dat brigadier S
hen niet zal aanvallen, alvorens versterkingen te ont
gen, waarom hij dan ook naar Seepree had gezo
zwaar geschut voor het beleg zou hij van Jhan
Gwalior bekomen.
Wij meenen uit het vorenstaande te kunnen o
ken, dat de te wachten strijd zeer ernstig zal zij
meer daar de brief voortgaat te melden, dat de w
goed voorzien zijn van Roodrokken (Sipaijers).
— Een brief van den 27sten Julij, uit het kamp
raon, waar het nieuw opgerigte mobiele leger gepo
is, zegt: Wij hebben 3 forten ingenomen, veel
vochten en hard gewerkt. Wij zijn nu drie dage
nachten zonder tent of ander deksel.
Naar men zegt, zullen, instede van vijf, tien regi
ten Europesche cavallerie worden opgerigt.

De Indische Schoolbode en de Hoofdcom
van Onderwijs.

In het laatste uitgekomen No. van „ de Indische Schoolbo
vonden wij, tot onze groote verbazing, een brief van de
commissie van Onderwijs aan de Redactie van dat blad afge
De zaak komt ons belangrijk genoeg voor, om de opmerk
heid van de lezers van den „ Javabode " eenige oogenbli
op dit in alle opzigten merkwaardig feit te rigten.
De redactie van „ de Schoolbode" heeft, in No. 6 van
blad, een beschouwing over de zooveel besprokene subsidie
mevr. van Nooten, en in No. 7 een berigt, hierop betre
hebbende, benevens iets over het overplaatsen met verho
van onderwijzers, opgenomen. Daarop is van den kant der H
commissie bedoeld schrijven gevolgd, waarin zij een beslu
regering over de toestemming tot de uitgave van (wijlen
Indische Schoolblad aanhaalt, daarop der redactie verwijt, da
gezondigd heeft tegen dat besluit, en eindigt met de bedrei
haar, indien zij mogt blijven voortgaan met het opnemen
stukken, gelijk de bovengenoemde, de maandelijksche schoolb
ten te zullen onthouden.
Wat heeft de redactie van „de Schoolbode" gedaan? Zij heeft
missive in haar No van Augustus gedrukt en daarna den l
de redenen medegedeeld, waarom zij bedoelde stukken had o
nomen, en waarom zij op den ingeslagen weg wenschte voo
gaan. Wij voor ons aarzelen niet, dit een alleszins merkwa
stuk te noemen, vooreerst, omdat het de redactie van de Sc
bode karakterizeert als mannen, die niet schromen, de waa
te spreken, en een tweede, omdat het een duidelijk bew
van de betrekking, die tusschen de Hoofdcommissie en de o
wijzers bestaat.
In de eerste plaats vragen wij: Is de Hoofdcommissie in
regt? — en het antwoord is hierop ten stelligste ontkennend
erkent het zelve, door met ronde woorden in haar schrijven
zeggen: „ Ofschoon de Hoofdcommissie van Onderwijs noch
zigt, noch eenige betrekking op de Indische Schoolbode he
zoo deed zij u toch maandelijks eene opgave geworden van
noemingen en ontslag, bij het Indisch onderwijzend persone
met de bedoeling, tot de belangrijkheid van het blad bij te d
gen." — Zeer naïef, maar niet zeer verstandig van de Ho
commissie! Zij erkent hiermede, dat zij beleefdheidshalve, uit c
plaisance, hare besluiten der redactie toezendt, maar dat zij

inste toezigt, noch eenige betrekking heeft op de School- en toch doet zij zulk een schrijven uitgaan. Wij voor looven, dat de Hoofdcommissie de redactie van de School- in een ongelukkig oogenblik, beschouwd heeft als gouverne- onderwijzers, die, gelijk bekend genoeg is, als gouverne- ambtenaren verpligt zouden zijn, te zwijgen, of *amende hono-* vragen. Dat de redactie van den Schoolbode moed genoeg hen, om dien brief wereldkundig te maken, is iets, waar- niet heeft gedacht. Intusschen is het nu eenmaal geschied te heroepen. De Hoofdcommissie zal het verstandigst de zaak geheel en al te laten rusten, en der redactie, even ger, hare besluiten mede te deelen; want het is niet te stellen van de redactie, dat zij, nu zij eens de bedreiging ofdcommissie openbaar heeft gemaakt, ook niet wat er mogt volgen, publiceren zal.

r vragen wij: welk denkbeeld doet deze zaak ons van de ommissie opvatten? Ronduit gesproken: een allerongun- Deze commissie toch is het ligchaam, dat aan het hoofd van het onderwijs, eene zaak, die beschaving, verlichting ruitgang bedoelt. Zal er echter vooruitgang kunnen plaats , dan dient men ook de gebrekkige zijden van het bestaan- kennen, in overeenstemming met den paedagogischen grond- de opvoeding is tweederlei, positief en negatief. De School- heeft op een gebrekkige zijde van het onderwijs in Indië en de Hoofdcommissie, in plaats van met vreugde die ing te ontvangen, bedankt op eene weinig waardige wijze ervolg. Wilde zij den Schoolbode hare gevoeligheid ondervinden, dan had ze de benoemingen moeten inhouden, geene bedreigingen doen in eene zaak, die volstrekt, vol- ar eigen getuigenis. in geenerlei wijze onder haar toezigt Blijft de Hoofdcommissie deze gedragslijn volgen, dan is den vooruitgang van het onderwijs in deze gewesten niets ; en niemand zal dwaas genoeg zijn om te beweren, geen vooruitgang noodig is. Of is het lager onderwijs de in Indië? En zoo dit het geval mogt zijn, waar is dbaar onderwijs? Van gouvernements-wege is er niets aard. Men heeft over gymnasia gesproken, maar tot is men — voor zoover wij weten — nog geen schrede ver- komen, dan men het vorige jaar was.

eindigen voor ditmaal met een woord aan de redactie van oolbode. Wij hopen, dat zij „*indien de Hoofdcommissie erwijs hare bedreiging mogt volvoeren, haar blad* NIET *December dezes jaars moge staken*", maar met rustige voorwaarts gaan en het gebrekkige aanwijzen. Op éene eten wij haar echter opmerkzaam maken, nl. zij hoede onnoodige scherpte en bitterheid, die, behalve het ge- araan zij haar, met het oog op de wet, blootstellen, vol- niet verbeteren of stichten, maar bepaald nadeel doen. Op waardigen, kalmen toon maken zij op gebreken op- , en de sympathie van alle zelfstandig ontwikkelde en in deze kolonie zal met haar zijn, ja, wij houden ons , dat de goedkeuring der regering haar niet zal ont-

(*Redactie.*)

Briefporto's.

aldelijk worden door particuliere vereenigingen en inge- van Batavia brieven en pakketten, van verschillende au- in Ned. Indië, onder officieel dienstcouvert, ontvangen, ter door het postkantoor met porto worden bezwaard.

woord *dienst* wordt door de postadministratie op die brieven dig doorgehaald, en zij verantwoordt deze hare handeling bewering daartoe geroepen zijn, omdat zij, aan wie die zijn gerigt, het voorregt van vrijdom van porto niet heb- de briefwisseling overmits niet als dienst te beschouwen

personen verkeeren in het denkbeeld, dat de postbeambten onbevoegd zijn, dewijl de hoofden van gewestelijk bestuur ambtenaren zeer goed in de omstandigheid kunnen omen om, in het belang van de dienst of over dienstza- particuliere vereenigingen of personen te moeten corres- . Zij beweren, dat die ambtenaren dus ten regte gebruik bevoegdheid maken, om zulks onder *dienstcouvert* te dat de postadministratie niet geacht kan worden met de heden of onderwerpen bekend te zijn, waarin of waar- briefwisseling onder *dienstcouvert* plaats vindt, en dus de bezit, om de bedoeling der afzenders van de brieven maken, anders dan wanneer zij bepaalde gronden heeft, de te vooronderstellen

ns hen stelt het Gouvernements besluit van 16 December . 30 (staatsblad No. 60), waarbij de ambtenaren worden hreven, om van het postvrij-corresponderen onder dienst- geen ander gebruik te maken dan tot verzending van ieven en hun wordt aanbevolen, om te waken tegen mis- ene genoegzame contrôle daar, en is het oordeel wegens ruik van het dienstcouvert alleen aan de bedoelde ambte- elaten, terwijl daarbij den beambten van het postwe- chts het regt is toegekend, niet om, zonder vorm van de onder dienstcouvert ontvangen wordende brieven ei- ig te veranderen in portbetalende brieven, maar om, bij en van misbruik, de opening der dienstbrieven te vorde- bij bevinding van overtreding, daarvan kennis te geven Directeur der producten en civiele magazijnen.

is hen zijn deze bepalingen duidelijk en kunnen geene strekking hebben, dan dat de afzenders der brieven, de en autoriteiten namelijk, die de bevoegdheid hebben, om dienstcouvert gebruik te maken, ook geacht moeten wor- de grenzen dier bevoegdheid bekend te zijn, en dat de ling hiervan geenzins aan de postadministratie toekomt.

voor ons kunnen deze bewering, hoe schijnbaar gegrond niet beamen en vermeenen, dat de postbeambten wel degelijk igt betrachten, door, op de brieven van autoriteiten aan par- n, die niet met elkander in eene bekende dienstbetrekking het porto toe te passen en het woord *dienst* door te schrap oudens het regt van de met porto belasten, om zich met hunne , hetzij tot den Directeur der producten en civiele maga- hetzij tot de ambtenaren van het postkantoor te wenden, antooning, dat de belaste brief werkelijk alleen op dienst- betrekking heeft en dus ten onregte met porto bezwaard is. regt tot belasting der brieven met porto wordt door de inistratie ontleend aan de volgende advertentie, die in de Courant van 24 December 1853 werd opgenomen (1):

daartoe van regeringswege bekomen magtiging, maakt eur der producten en civiele magazijnen, bij explicatie re van het bepaalde bij § a van art. 10 van het regle- den brieven en wagenpost op het eiland Java (staatsblad o. 3) bekend, dat van de betaling van port alleen zijn vrijge- n derhalve onder dienstcouvert mogen verzonden worden, ven, die door de in de aangehaalde paragraaf genoemde en worden geschreven aan personen, die ambtshalve met betrekking staan, *en mitsdien alle aan particulieren ge- over bijzondere belangen handelende brieven aan de betaling gewone postgeld onderworpen zijn.*

ia, den 17 December 1853.

De Directeur voornoemd,
(W. G.) De Veer.

vermeenen de aandacht van alle Autoriteiten en Colle- ter zeerste op deze aankondiging te moeten vestigen, , in de ons dikwerf gebleken meening, dat het dienstcou- noegzaam is, om van de betaling van het porto vrij te voor hunne correspondentiën met particuliere vereenigin- ambtelooze personen zeer dik papier, met idem omslagen, n, hetgeen de porto verdubbelt, ja dikwerf verdrie- en igt, zoodat het dienstcouvert, in stede van voordeel aan de geadresseerden wel ter zeerste bezwaart.

(*Redactie.*)

(1) te vinden in de Verzameling van Wetten, Besluiten, Bepalingen en , welke niet in het Staatsblad van Ned. Indië zijn opgenomen, . J. A. Tollens. Deel II. Bl. 398. Batavia, bij Lange en Co. 1856.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	NAAR
Augustus.	25	Amerikaansch	Catharine	J. H. Welley	Singapore	12 Augustus.	New-York.
″	—	Engelsch	Kestrel	C. S. Smith	Batavia	26 ″	Sydney.
″	30	Amerikaansch	Maryland	Dougla Frazar	Boston	10 April.	Shanghay.
″	28	Engelsch	Kelso	W. Coulson	Sunderland	13 Mei.	Hongkong.
September.	1	Hamburg	George Henry	T. Peters	Swansea	26 ″	″
″	—	Engelsch	James Boosh	H. M. Queen	Manilla	29 Julij.	Cork.
″	—	Z. M.	korvet Palles, kapt. lt. t/z	H. F. Valentini	Vlissingen	6 Mei.	
″	—	Engelsch	J. E. Milligge	J. H. Welly	Singapore	15 Augustus.	Londen.
″	2	Spaansch	Rane de los Anglo	M. Tuton	Cadix	22 Mei.	Manilla.
Augustus.	29	Engelsch	Wynaud	D. Reid	Londen	28 ″	Hongkong.
September.	2	Bremen	Marianne	J. F. Haesloop	Cardiff	11 ″	Singapore.
″	3	Nederlandsch	Jacob en Anna	J. F. D. Petersen	Amsterdam	6 ″	″
″	—	Engelsch	Mathilda	J. Rickmers	Swansea	3 ″	Hongkong.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
September	4	Z. M.	korvet	Pallas Kapt. t/z.	W. C. von Valentini	Vlissingen	6 Mei	
″	—	Bremer	schip	Humbolot	Schierenberg	China		C. Bahre & G. Kinder.
″	—	Nederlandsch	bark	Krimpen a/d Lek	W. Onwehand	Singapore	23 Aug.	Maclaine Watson & Co.
″	—	″	″	Jan van Brakel	C. Verheij	″	25 ″	van Ommeren, Rueb & Co.
″	—	Belgie	″	Philotaxe	L. Wijsen	″	11 ″	
″	—	Ned. Indisch	″	Fathool Moebarak		Samarang	23 ″	Buijs, Jacobson & Co.
″	—	Nieuw Granada	schip	Colibre	J. Kier	Singapore	1 Sept.	C. Bahre & G. Kinder.
″	—	Ned. Indie	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija	2 ″	Maclaine Watson & Co.
″	6	Nederlandsch	schip	Doggersbank	P. J. Kerkhoven	Samarang	3 Julij	Haager & Schuurman.
″	—	″	brik	Zwaluw	P. Bloem	Macao	5 Sept.	″
″	—	″	kark	Hollands Trouw	Keuker	Bremen		Landberg. Bezoet de Bie & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang	5 Sept.	Levert & Co.
″	—	″	bark	Bainoelhair	Said Segaf	Macasser	30 Aug.	B. J. Jacobs.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	4	Ned. Indisch	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Siam
″	—	″	schoen.	Noer Saleh	Abdulla	Banjermassing
″	5	Nederlandsch	bark	Loopuit	J. Haring	Tjilatjap
″	—	Ned. Indisch	″	Bintang Oetara hern. Iutang Banjermassing	Akiel	Banjermassing
″	—	″	″	Asiah Bandjermassing	Moh. Sa-at	″ via Samarang
″	—	Nederlandsch	schip	Soerabaija	A. M. Swart	Soerabaija
″	—	″	bark	Grootmeester National	Giesse	″
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	A. G. Bosch	″
″	—	Nederlandsch	bark	de Zwijger	P. P. Hoogland	″
″	—	Ned. Indisch	″	Alhamdanie	Said Habassij	Pamanoekan
″	—	″	″	Ydroesie	Said Bafagie	Toboaly via Indramaijoe
″	—	″	″	Noorban	Said Alie bin Djen	Soerabaija
″	—	″	″	Fathool Main	Said bin Oemar Satrie	Indramaijoe
″	6	Engelsch	schip	Thames	Luckey	Nederland
″	—	″	″	Saxon King	W. Deans	Samarang
″	7	Nederlandsch	bark	Zeelust	J. A. Knaap	Soerabaija
″	—	″	″	Calijpso	D. R. Nolles	Samarang en Soerabaija
″	—	″	″	Albrecht Beijling	G. Muller	Cheribon
″	—	″	″	Hendrik-Ido-Ambacht	L. Bijl	Tagal
″	—	Amerikaansch	″	Golden Rule	Maij	Rotterdam via Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Adenan	Djamaloedin	Samarang
″	—	″	schoener	Mastora	Abdul Rahim	″

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman		Haager & Schuurman.
″	″	Doggersbank*	P. J. Kerkhoven	Amsterdam	″
″	″	Zwaluw*	P. Bloem		″
″	″	Krimpenewaard*	Speenhoff	Nederland	Maclaine, Watson & Co.
″	schip	Yssel*	Maarschalk		Schimmelpenninck & Co.
″	bark	Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek*	K. F. Lammerts		″
″	″	Maria Agnes	B. ten Brink	Amsterdam	E. Moormann & Co.
″	″	Vrijhandel	W. Leversteijn	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
″	″	Java's Welvaren*	Doornbos		Paine, Stricker & Co.
″	″	Phoebus*	de Roever qq.		″
″	brik	Mathilde*	J. H. Fekkes	Nederland	″
″	bark	Cornelia en Geertruida*	C. E. Hoeksma	Samarang	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Johanna Christina*	J. R. de Boer		″
″	″	Batavier	van Wijk		″
″	″	Hollands Trouw	Keuker		″
″	schip	Noord Braband	H. R. Bok		″
″	″	Amazone*	J. Abbink	Soerabaija	The Borneo Company Limited.
″	bark	Jan van Brakel*	C. Verhey		van Ommeren, Rueb & Co.
″	schip	Neêrlands Koningin*	G. Geerling	Cheribon	″
″	″	Van Olden Barneveld*	N. F. Hoet		″
″	bark	Twee Anthonij's*	C. van Rijn van Alkemade		Reijnst & Vinju.
″	schip	Europa*	J. G. Tromp	Soerabaija	″
″	bark	Vrede	L. van der Plas	Wijnkoopersbaai	B. Kopersmit & Co.
″	schip	Vijf Gebroeders	G. J. Teenama		″
″	″	Javaan*	H. Mimmix		″
″	″	Neptunus*	P. Schuurman		″
″	″	Noach	P. Wierikx	Soerabaija	″
″	bark	Triton	H. Olie	″	″
″	schip	Karel en Henricus	A. van der Geer		Dümmler & Co.
″	″	Stad Schiedam	T. Wulp		J. Cezard & Co.
″	bark	Louize Jacoba Johanna*	B. Drayer		″
″	″	Macasser	Rip		″
″	schip	Nova Zembla	A. J. B. Hordijk		″
Nederl. Ind	bark	Al Osmanie*	Sech Moh. Bahasoan	Riouw en Singapore	Buijs, Jacobsen & Co.
″	″	Berkat*	Sohot	Tagal	″
″	″	Fathool Mabark	Kassan		″
″	bark	Kalimantan*	Lie Oentot		″
″	schoener	Atiat Ulmaulah*	Hadjie Moh. Ariep		″
″	bark	Hairol Barie*	Sech Biljoen	Cheribon	″
″	brik	Soedoel Barie*	Said bin Salim	Samarang	B. J. Jacobs.
″	″	Boesroel Karim*	Said Moh. Honeman	Banka	″
″	schoener	Chiettain*	L. de Jonge		Reijnst & Vinju.
Engelsch	bark	William Simpson*	Splatt		Martin, Dyce & Co.
″	″	Collingwood*	Spence		″
″	brik	Northumtrian*	Smith	Rotterdam	Maclaine, Watson & Co.
″	schip	Norwood*	T. Bristow	China	″
″	″	Monsoon*	Hane		Hunter, Houghton & Co.
Fransch	″	Chilli No. 2*	E. Vue		J. Cezard & Co.
Amerikaansch	bark	J. B. Lancaster*	E. Small	California	Paine, Stricker & Co.
″	schip	Nautilus			Pitcairn Syme & Co.
Bremer	bark	E. Melchers Sen*	Petjuch		Busing, Schröder & Co.
″	brik	Humboldt*	Schierenberg		C. Bahre & G. Kinder.
Nieuw Granada	schip	Colibri*	Kier		″
Hamburgsch	schoener	Helene*	Range	Australie	″

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 11 Julij. Lammina Elizabeth, Gersen, Batavia.
13 Duisburg, Wiegman, Baltimore.
Hellevoetsluis. 12 Julij. Lootse, Kross, Macao.
21 Alexander, Bain, New-York.
Constitution, Lauer, dito.
22 Gouverneur van Swieten, v. d. Harst, Padang.
Watergeus, Kramer, Texel.
Texel. 12 Julij. Afrika, Mannoury, Sijdneij.
Macao, Logger, Batavia.
Sara Alida Maria, Stapert, dito.
Bonita, Lafrentz, dito.
Immagonda Sara Clazina, Rademaker, Banjoewangie.
Equator, Appel, Soerabaija.
Jan v. Brakel, de Roever, New-York.
16 St. Catharina, Folgering, Bahia.
21 Nederland, v. d. Berg, Batavia.
22 Loevesteyn, Vonck, Batavia.
Jannetje, Lupcke, Banjoewangie.
Joan Melchior Kemper, Salm, dito.
Gesina, Burggraafs, dito.
Zierikzee. 11 Julij. Marinus Willem, v. Duyn; Batavia (n. Middelburg).
Vlissingen. 13 Julij. Comm. Comp., Bruker qq., Banjoew. (n. dito.)
22 Min. Thorbecke, v. Duyn, Melbourne.

Vertrokken.

Brouwershaven. 20 Julij. Het Goede Vertrouwen, Kraan, Australie (via N.-Port).
Jan van Schaffelaar, Verbeek, Sijdneij.
Hellevoetsluis. 9 Julij. Anna Dabroek, Batavia.
President Plate, Harten, dito.
Willem de Zwijger, v. d. Dries, dito.
Eva Johanna, de Boer, dito.
Copernicus, Visser, dito.
Canton, Tweehuijs, K. de G. Hoop, (via Swansea).
15 Willem III, v. d. Brug, Batavia.
Regina, Bosker, New-York.
Maria Elisab. Margaretha, Banditz, King George's Sound (via New-Port).
16 Eersteling. Mann, Batavia.
20 Koning en Vaderland, v. Bruggen, dito.
Landbouw, Kleinenberg, dito.
Rhijnvis Feith, Lammerts, dito.
23 Sam. Locks, Sweet, New-York.
Texel. 8 Julij. Oregon, Porter, dito.
12 Burg. van Rheenen, v. d. Meer v. Kuffeler, Batavia.
Vier Gezusters, Bik, dito.
15 Dionysia Catharina, v. d. Sprenckel, dito.
Susanna, Kaleshoek, dito.
Nieuwland, Pot, dito.
17 Ferdinandina Emma, Tange, dito.
Maria Elisa, v. d. Putte, Gothenburg.
18 Senior, Swart, Batavia.
20 S. van Heel, Dietz, dito.
21 Salatiga, Besier, dito.
Archer, Osgood, New-York.
Drie Gebroeders, Kramer, Hartlepool.
Veere. 9 Julij. Walcheren, Hoek, Bat. en Soerab. (via Liverpool).
Vlissingen. 9 Julij. Z. M. fregat de Ruyter, comm. du Cloux, Oost-Indië.
Fortuna, de Ligny, Rio-Janeiro.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. Anna, Kleijnenberg, Batavia.
Ternate, Cars Tzn., dito.
Scharinga, Engelsman, Samarang.
Texel. 22 Julij. Azia, Molenaar, Batavia.
Generaal de Stuers, Fokkens, dito.
Koning Willem III, Zeylstra, dito.
Prov. Drenthe, Beckering, dito.
Louisa Maria, Tjebbes, dito.
Baltimore, Brakke, dito.
Anth. Seraphine, Viëtor, Singapore.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 5 Julij. Gulding Star, Grayburn, Batavia.
Liverpool. 18 Julij. Walcheren, Hoek, Middelburg.
om voor Batavia en Soerabaija te laden.
Cardiff. 5 Julij. Edouard Marie, Remmers, Rotterdam.
vertrok 19 n. de K. de G. Hoop.
6 Jacobus, v. Loon, dito.
vertrok 16 n. Rio-Janeiro.
Stockholm. 5 Julij. Hebe, Falkenberg, Soerabaija.
Fanny, Wulff, dito.
16 Louise, Lofquist, dito.
Nantes. 5 Julij. Baron Hamelin, Soerabaija.
7 Jeanne, Toulouse, Batavia.
13 Suez, Perraud, dito.
Cadix. 4 Julij. Ida Maria de Raadt, de Boer, Amsterdam.
Hendrik Jan, v. d. Meyden, dito.
Triëst. 15 Julij. Vrijhandel, Lupkes, Porto Cabello.
Simonsbaai. 28 Mei. Anna Louisa, Lackrooy, Akijab (n. Falmouth).
New-York. 30 Junij. Bengalen, Planter, Rotterdam.
1 Julij. Jacoba, v. d. Plas, Amsterdam.

Vertrokken.

Deal. 9 Julij. Herman, v. Velthoven, (v. Londen) Adelaide.
Wilhelmina, van Dale, (v. dito.) Launceston.
Erasmus, van Heyningen, (v. dito) Singapore.
Liverpool. 7 Julij. Inconstant, Willerton, Batavia.
Bristol. 14 Julij. Twee Cornelissen, Kreije, dito.
Cardiff. 9 Julij. Princes Charlotte, Hille, K. de G. Hoop.
11 Gerardus Jacobus, Kilian, Singapore.
Greenock. 8 Julij. Sydney, Grant, Batavia.
Cuxhaven. 6 Julij. Zeevaart, Mets, Bahia.
17 Schiller, Saltskorn, Batavia.
Gothenburg. 12 Julij. Straat Balie, Fallbrun, Australie.
Havre. 8 Julij. Gilblas, Bizet, Batavia.
St. Nazaire. 19 Julij. Louise, Bonteloup, dito.
Simonsbaai. 20 Mei. Z. M. Stoomschip Ardjoeno, Komm. v. Hasselt, dito.
22 Jedo, (s), Gerkens, Japan.

In Lading.

Liverpool. 14 Julij. Isle of May, Burgess, Batavia.

Gepasseerd.

Deal. 9 Julij. Louis Meijer, Hazewinkel, Rotterdam n. Batavia.
Drie Gezusters, Fisscher, Amst. n. Macasser.
15 Vier Gezusters, Bik, Texel, n. Batavia.
Ester, Hilstrom, Soerab. n. Gothenburg.
17 Anna, Dabroek, Rott. n. Batavia.
Bevezier. 18 Julij. Nieuwland, Pot, Amst. n. dito.
Dionysia, Catharina, v. d. Sprenckel, dito. n. dito.
20 Henr. Geertruida, de Boer, Java n. Amsterdam.
Nassau, Verginius, dito. n. dito.
Poortland. 14 Julij. Eva Johanna, de Boer, Dordr. n. Batavia.
Goudstaart. 12 Julij. President Plate, Harten, Rott. n. dito.

Zeilklaar.

Triëst. 15 Julij. Catharina, Bakker, Rio-Janeiro.
Noach, S. Otinga, Bakker, dito.
Suriname. 19 Junij. Twee Gezusters, Keuzekamp, Oost-Indië.
San Francisco. 19 Mei. Chilli No. 2, Vue, Samarang.

Scheepstijdingen.

St. Helena. 17 Mei. Het schip Fœdres Arca, kapt. Beauvais, van Podang naar Bordeaux, alhier met schade binnengeloopen moet ongeveer 5000 balen koffij lossen, om het lek te vinden, echter hoopt de kapitein tegen het einde der volgende maand de reis voort te zetten.

New-York 7 Julij. Het alhier van Amsterdam gearriveerde Nederlandsche schip Jacoba, kapt. van der Plas, heeft op de reis veel stormen doorgestaan. In den nacht van 18 op 19 Mei heeft het in een orkaan 6 uren plat op zijde gelegen en door zware stortzeeën een gedeelte der verschansingen, het galjoen met de stutten enz., verloren, terwijl de tuigage en de zeilen veel geleden hebben.

Door den minister van marine wordt, in dato 's Gravenhage 7 Julij, bekendgemaakt, dat, blijkens berigt van het Hydrographic Office Admiralty te Londen, te rekenen van den 15den Julij aanstaande, een licht wordt ontstoken op den onlangs gebouwden lichttoren op Cantick Head, het zuid-oostelijk einde van Zuid-Wallis, eiland Hoy (Orkney eilanden). Het zal zijn een wit draailicht, vertoonende iedere minuut eene schittering, omstreeks 15 Engelsche voeten verheven boven de zee bij hoog water en, bij helder weder, van het dek van een schip zigtbaar op een afstand van omtrent 16 Engelsche mijlen.

De lichttoestel is dioptriek of met linzen van de 2de grootte.

De lichttoren, 60 voeten hoog, is wit geschilderd, zoomede de wachterwoningen. Hij staat op 58° 57′ 15″ N. Breedte en op 5° 7′ 45″ lengte West van Greenwich.

Schepen in Lading

Rotterdam. Batavia, Argo, van Teutem. — Prins van Oranje, Hensing. — Prinses Amalia, v. Rijn. — Maasstroom, Mellema. — Bezoekie, v. Bueren. — Jason, Lourens. — Triton, Adriaans. — Zephir, de Vries. — Benin, Grafthuis. — Constantia, Vonck. — Bat., Sam. en Soerabaija, Gebr. Houtman, Bax. — Samarang, Valparaiso, Kok. — Singap. en Hongkong, Davo, Wijtenhorst. — K. de G. Hoop, Beurs van Rotterdam, de Vos. — Henriette, v. d. Veen. — New-York, Concordia, v. Santen. — Laura, Wilmsen. — Shakespeare, Fechter. — Duisburg, Wiegman. — Boston, Tally Ho, Hoyt. — Brazil, Blair. — Witch, Hultman. — Clara Heckmann, Heckmann.

Dordrecht. Batavia, Kosmopoliet, Bouten.

Amsterdam. Batavia, Welvaart, Mooi. — Diana, Hofker. — Willem de Clercq, Ouwehand. — Ouderkerk a/d. Amstel, Kramer. — Bat. en Soerabaija, Ary Scheffer, Kunst. — Bat., Sam. en Soerabaija, Laura en Adèle, v. Noël. — Ferdinand en Louis, de Weerd. — Alcyone, Haacke. — Soerabaija, Henriette Gerardina Susanna, Sissing. — K. de G. Hoop, Derkina Titia, Esink. — New-York, Joanna Jacoba, Sap. — Katahdin, Amsbury.

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Lammina Elisabeth, kapt. A. Gersen, de heer d'Abo, particulier met echtgenoot en 7 kinderen, de heer Tilsman, echtgenoot en 2 kinderen, ritmeester der huzaren, de jonge heer Arnold.

Per Sara Alida Maria, kapt. Stapert, de kapts. der O. I. inf. N. G. van Huffel (en echtgenoot) en D. Juta.

Per Loevestein, kapt. Vonck, baron Gansneb gen- Tengnagel, echtg. en zoon, de heer Prik met echtgenoot en 2 kinderen, de heer Kuit, met echtg. en de heeren Juillien, Patyn en Labé.

Per Nederland, kapt. v. d. Berg, de heer J. C. Immink, echtg. en 3 kinderen, L. Hamers en echtg. G. D. A. Ampt, P. te Winkel, J. Baert de la Faille, S. C. Doornicxs, H. Everaers, E. van Heeckeren van Brandsenburg, mevr. v. d. Smissen en 5 kinderen, 2 gep. millit. 4 Jav. bedienden, de jonge heer Mac. Gregory.

Per Jannetje, kapt. Lupcke, de heer E. P. von Jorschki Pohl en echtg. en 8 kinderen, mevr. de wed. Pool, de heer H. T. Hesselaar en echtg. en 2 kinderen, de jonge heer van Mendel, de heer W. Scket en echtgenoot.

Vertrokken Passagiers.

Naar Java: Per Senior, kapt. Swart, de heer H. Gregonius.

Per Ternate, kapt. Th. Cars Tz., de kol. van het O. I. leger A. J. Andresen, met echtg. en 2 kinderen, kapt. Kern, de offic. van gez. Wienicke, de 2de luit. der genie Pfeiffer, de 2de luit. der artillerie de Jongh. de apoth. Michielsen, de heeren C. Pluygers, P. Scheltema Beduin en Chs. Sage, benevens 140 onderofficieren en manschappen.

Per Generaal de Stuers, kapt. Fokkens, de heer J. F. H. Beekhuis.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 22 Julij.

(*Vervolg* van No. 71).

Koffij. De partij van 2230 bn. *Padang*, per *Waalstroom*, is reeds afgedaan, doch de prijs wordt geheim gehouden; terwijl te Amsterdam ca. 9000 bn van dezelfde soort tot niet bekend geworden prijs werden afgedaan. Geelachtig, geel en bruin *Java* ontbreken bijna geheel en van groene soorten komt ook weinig of niets aan de markt. In *West-Ind.* soorten kwamen ook eenige afdoeningen tot stand, waaronder ca. 1800 bn. *Brazil*, zijnde de helft der lading per *Ronma*, welke alhier uit de eerste hand tot geheimen prijs verkocht werden. Deze soort geniet vrij goede vraag vooral in de betere sorteringen, doch de voorraad biedt slechts eene zeer beperkte keuze aan.

Ruwe **Suiker.** De afloop der veiling *Java* Suiker 97170 kranj. te Amsterdam gehouden, beantwoordde aan de gunstige verwachting, die men alhier daaromtrent had; bruin, en blond en grijs bedong f 1/2, wit f 3/4 à 1 boven 11 Mei. Voor uitvoer naar den Rijn, Rusland, Belgie enz., werden circa. 47000 kranj. genomen, het overige voor binnenlandsche behoefte.

Thee. Hier zijn de koopers buitendien zeer gereserveerd in afwachting van het besluit der houders van de lading per *Queen of Ava*, welke in de vorige week alhier direct van Foo-chew arriveerde, met 4215/4, 1831/12 kn. *Congo* en 1025/12 kn. *Oolang* De lading per *Juanita* van Shanghae te Amsterdam, ca. 3 maanden geleden binnengekomen, is tegen 4 Augustus in veiling aangeslagen: Ziehier de

Invoer, Aflevering en *Voorraad* van Thee te Londen.

		1858	1857	1856
Invoer.	Zwart	28,224,669	25,645,000	37,780,000
	Groen	4,037,465	8,652 000	5,992,000
	Totaal ℔	32,262,134	34,297,000	43,772,000
Aflevering.	Zwart	26,014,633	27,316,000	25,333,000
	Groen	4,518,325	5,854,000	4,547,000
	Totaal ℔	30,532,958	33,170,000	28,880,000
Voorraad.	Zwart	48,534,246	56,642,000	59,318,000
	Groen	9,789,429	13,358,000	10,613,000
	Totaal ℔	58,323,675	70,000,000	69,331,000

In het vereenigde Koningrijk.

		1858	1857	1856
Gehéele Voorr.	℔	70,828,000	87,632,000	89,684,000
Zeilende		22,226,000	8,401,000	10,770,000

Rijst. Daar de houders hunne vorderingee nog niet willen verlagen, zijn de prijzen nominaal onveranderd. In de 1ste hand ging niets om dan 3100 bn. *Java Tafel* ex *Shakespeare*, welke deze week werden afgedaan tot f 8 1/2 van boord.

Stand der Rijst te Londen:

Aanvoer	57,580,000	32,369,000	48,227,000	kilo.
Verbruik	17,855,000	17,218,000	14,500,000	
Uitvoer	8,632,000	29,800,000	8,760,000	
Voorraad	95.300.000	40,100,000	36,626,000	

Huiden bepaalde zich de omzet in *Oost-Indie* tot 820 stuks prima transparante *Buffel-* per *Indie*; welke te Amsterdam zijn afgedaan, zonder dat de prijs is bekend geworden. Voor de maand September wacht men geene geregelde vraag.

Arak. In de vorige week werden hier afgedaan 50 legg. *Batavia* ex *Mauritius* en 30 legg. *Sourabaya* ex *Maria Elizab. Margaretha*. De prijzen zijn niet bekend geworden, doch men gist dat de *Batavia* tot ca. f 110 en de *Sourabaya* tot f 90 werden afgegeven. De voorraad is enorm en groeit dagelijksch aan, terwijl er nog veel gewacht wordt.

Campher blijft in eene flaauwe positie en voor *Japansche* kan geen 40 c. bedongen worden. **Tamrainde** onveranderd en niet dan laag te verkoopen; spoedig wordt eene partij, per *Prins Veldmaarschalk* gearriveerd, aan de markt gewacht. **Cubeben** zijn lager te bekomen; tot 69 c, is verkocht, terwijl men genegen blijft, zoo verder los te laten. *Chin.* **Kaneel.** Per *Lootse* van Macao zijn 1344 kn. aangebragt, welke tegen 11 Augustus in veiling zijn aangeslagen. **Cassia Lignea Vera** blijft flaauw; aanhoudend wordt hie. en te Amsterdam in veiling gebragt, dat niet dan laag te verkoopen is; alleen is goed smakende, krachtige kwal. gevraagd en te plaatsen tot 25 @ 30 c. **Staranijs** niet meer dan 42 c. waard. **Rhabarber.** 30 kisten werden per *Lootse* aangebragt. Door groote aanvoeren in Engeland heerscht eene flaauwe stemming. **Oleum Cajaputi.** Men is in afwachting der veiling van 1000 flesschen te Amsterdam; op lage prijs is iets meer vraag. **Oleum Anisi Stellati.** 30 kisten zijn aangebragt per *Lootse*, maar nog niet aan de markt *Geconf.* **Gember.** Per *Lootse* arriveerden 600 kisten meerendeels ord. kwalt., die moeijelijk te verkoopen zullen zijn. Deze zullen ook op den 11 Augustus in veiling worden gebragt. *Japansche* **Was** tot verlaagden prijs met veel omzet, zoovel uit eerste als tweede hand. De verkoopen uit eerste hand bedragen ca. 600 kisten @ f 38 en block. De notering is voor sortering A f 40, B f 39 1/2 @ f 39, 29 dezer heeft te Amsterdam eene veiling plaats van ca. 1000 kn., waarvan de taxatie is voor sortering A f 38, B f 37, C f 36 D f 34. **Gum Elasticum.** Bij toegevendheid van eenige houders had belangrijke handel plaats, van mooi secunda werd ca. 50000 ℔ tot f 36 @ f 37 verkocht, daarentegen was de houder der 400 korven heden in veiling aangeslagen, te hoog gestemd en is die veiling ingetrokken; secunda blijft voor f 37 te koop, prima is schaarsch, wordt op f 48 gehouden maar is niet meer dan f 42 @ f 43 waard. Te Amsterdam worden 29 dezer 230 korven en 50 kranjangs tweede soort geveild. **Gutta Percha.** De 457 blokken per *Zephir*, die heden zouden geveild worden maar teruggenomen zijn, worden morgen bij inschrijving verkocht. De 21 kranjangs ordinaire kwaliteit heden in veiling gebragt zijn opgehouden @ f 25 1/2 cts· **Gum Damar.** 29 dezer worden 440 kisten mooije kwaliteit te Amsterdam geveild.

Bindrotting niet dan f 2 @ f 3 onder de laatste veilingsprijzen te verkoopen; in die verhouding zijn afgedaan 760 bossen per *Princes Sophia*, 390 bossen per *Waalstroom*, 9500 per *Jason* en 2300 per *Carlsbad*. De voorraad bij N. H. M. in alle havens bedraagt heden 62885 b. en bij particulieren alhier 12,300 bossen.

23 Julij. Heden werden alhier bij inschrijving verkocht de bovengemelde 457 blokken **Gutta Percha,** puike kwaliteit, aangevoerd van Macassar viâ Batavia per *Zephir* tot geheimen prijs, doch zoo men meent 65 c.; afwijkende kwaliteiten zijn zelfs tot zeer lage prijzen niet te plaatsen.

Rotterdam, 23 Julij.

Door de N. H. M. is de volgende najaars **Koffij**-veiling aangekondigd als volgt:

Te Rotterdam, Woensdag 1 *September* 1858.

Balen.			Balen.		
279,924	*Java*.........	ligg. te Rotterdam.	34,832	*Java*.........	ligg. te Middelburg.
18,574	*Sumatra*...	" " "	45,300	*dito*.........	" " Dordrecht.
282.117	*Java*......	" " Amsterdam.	27,483	*dito*......	" " Schiedam.
12,888	*Sumatra*...	" " "		Totaal 701,118 balen.	

De directie geeft de verzekering, dat zij vóór 15 Maart 1859 geene andere *Java* en *Sumatra* Koffij aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschaschadigde Koffij, waarvan de verkoop noodzakelijk zal worden geacht.

Chineesch Handelsberigt.

Hongkong, 9 Augustus.

Thee. *Macao.* Een levendige handel in fijne en Canton Thee was weder tot stand gekomen, en werd slechts, met het vertrek der Chinesche verkoopers naar hunne haardsteden gestaakt. Sedert het vertrek der laatste mail is er intusschen veel in dit artikel omgegaan en zijn er groote partijen van naar Engeland en de Vereenigde Staten verscheept.

Shanghae. Er was nog geene nieuwe Congo voorhanden. De Thee-verkoopers schenen in den laatsten tijd meer genegen hun waar aan den man te brengen, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot het verkoopen van 7 chops nungchoud (uit den laatsten oogst). waarvan er nog 35000 van gewone soort aan de markt zijn. Omtrent 7000 pakjes groene Thee waren aangevoerd, en hadden 2000 er van koopers gevonden tot prijzen, die geheim werden gehouden.

Wanneer meerdere hoeveelheden zouden zijn aangebragt, zou men van de uitgebreidheid en kwaliteit van den nieuwen oogst eene juister gedachte kunnen vormen. De inkoop van oude groene Thee had zich tot 600 kisten bepaald, zijnde het onverkochte restant p.m. 7000 pakjes.

Foochowfoo. Sedert het vertrek van de vorige mail, hadden geene transactien van eenigen omvang plaats gevonden.

Voor nieuwe Congoos, waren de prijzen tot op 4 thails teruggegaan, als wanneer de Thee-verkoopers stand hielden, verklarende dat de heerschende prijzen hun geen voordeel aanbragten, hetgeen spoedig door de vermindering der aanvoeren bewaarheid werd. Eenige inkoopen voor de Vereenigde Staten bragten de prijzen van 5 mace op 1 thail, doch wilden houders tegen dezen prijs nog niet verkoopen.

De inkoopen van de vorige maand waren als volgt.

Nieuwe Theën.

Congo. (inf. tot goede gewone) 9000 kisten & 5500/2 kist van 8 tot 11 thails. (Middelbaar tot goede) 15 @ 19 thails. (Kysous) 15 @ 19 thails.
Souchong. 2000/1 & 5000/2 kisten van 10 tot 16 thails.
Oolong. 750/2 kisten en 850 kistjes van 15 tot 19 thails (voor Engeland).

Oude Theeën.

Congo. 45000 kisten, waarvoor gevraagd wordt (voor gewone) 9 tot 12 thails. (Middelbaar tot goed 14 tot 16 thails (Kysous teruggehouden @ 17 tot 21 thails.
Souchong 4 @ 5000 tegen 17 @ 30 thails.
Oolong. 25/m pakjes tegen 15 @ 26 thails en een weinig groene en fijne soorten.

Shansi kooplieden waren bezig gebloemde Pecco voor de Russische markt in te koopen.

Amoy. Alhier is weinig omgegaan, ten gevolge de door de thee-verkoopers gevraagde hooge prijzen.

Ankoi Congoos waren in grooten voorraad, doch bleven ongewild. Twee of drie van de beste soorten werden door de Shausi kooplieden ter verzending naar de Russische markt, opgekocht.

De voorraad Plain Caper bedroeg 8000 kisten van 10 kathes. De aanvoeren van Ningjongs waren traag en men zeide, dat een gedeelte van deze soort naar Foochoo was opgezonden, wijl men te Amoy het niet eens was over de te betalen inkomende regten.

Ruwe zijde. *Shanghae.* De handel in ruwe zijde was op nieuw begonnen. Omstreeks 9000 balen van den nieuwen oogst kwamen aan de markt, waarvan 4000 koopers vonden. De prijzen waren met 10 @ 15 thails verminderd, niettegenstaande het vallen van den koers. De inkoop, in het gelijkstaande tijdvak van verleden jaar ging de 16000 balen te boven.

Macao. 200 picols nieuwe Canton oogst waren uit het binnenland aangekomen ca veiligheidshalve naar Hongkong gezonden. Den verkoop van deze partij hebben wij nog niet vernomen. Er werd voor No. 1 & 2 $ 300 gevraagd voor No. 3 $ 275 @ $ 280. Houders waren ferm. (hielden vast).

Kamfer. is in prijs op $ 11 1/2 @ $ 12 teruggegaan.

Aluin wordt gezocht om te dienen als onderlast voor schepen, die leeg naar Indië vertrekken. Een bod van 1 $ 75 werd niet aangenomen.

Koperen-Munt. voor uitvoer naar Indië werd op $ 16 genoteerd. Thans naar Shanghae te remitteren zon met verlies gepaard gaan.

Suiker. Te Hongkong bevinden zich eenige weinige partijen donker bruine kwaliteit, voor den uitvoer naar Shanghae geschikt, welke mogelijk tegen 4 $ 20 @ 4 $ 25 te bekomen zouden zijn: van fijne of goede, was echter geen voorraad. Te Shanghae was suiker in vrij goede vraag gebleven.

Noteringen. Canton donkerbruin Th. 4 @ T, 4.2.0. witte T. 6.0.0. @ 7.0.0.

Droogerijen en andere Uitvoer Artikelen. De artikelen onder dit hoofd begrepen zijn gewoonlijk te Macao verkrijgbaar. De laatste gebeurtenissen hebben de handelaars afgeschrikt en er gaat niets om.

Cassia Lignea werd het laatst op $ 17 @ $ 18 1/2 genoteerd.

INVOER.

Opium. De aanvoeren van dit artikel, sedert het vertrek van de mail, hebben p. m. 2.790 kn. Malwa en 1814 id. Patna Benares.

Hongkong. Bij het vertrek der Chinezen was er voor Bengalen veel vraag, dewijl de gelegenheid werd gebruikt, om de Opium, in de bagaadje te verbergen en zoodoende in te smokkelen; sedert is ze minder gewild en zijn de prijzen gedaald.

In Mulwa Opium is sedert het vertrek der mail niets omgezet.

Amoy. De markt was eenigzins gedrukt geweest, doch had sedert haar vroeger levendig aanzien herkregen.

Foochow Foo. In Opium werd weinig gedaan. De invoer, gedurende de laatste veertien dagen, was geweest 170 kn. Malwa en 100 kn. Bengaalsche. De verontruste staat der omliggende streken had den aanvoer verhinderd en was oorzaak, dat de zaken zeer beperkt bleven.

Shanghae. De stoombooten van Bombay en elders bragten op eene gedrukte markt groote aanvoeren aan. Het debiet is echter vrij ruim geweest en in aanmerking nemende, dat er niets werd uitgevoerd, hebben de prijzen zich beter staande gehouden, dan wel verwacht had.

De verkoopen over Julij waren 2350 Malwa en 525 kn. Patna, zijnde er nog in voorraad 5000 kisten van de eerste en 1750 kisten der tweede soort.

Rijst. *Hongkong & Macao.* De Chinesche aangelegenheden hebben dezen handel geheel doen ophouden.

Houders boden hun' voorraad met verlies te koop.

Shanghae. De markt was gewillig en de aanvoer gering, zoodat de prijzen fermer waren. Voor Siam werd thails 1,7,0,5 @ thails 1,8, voor Java thails, 1,9,5 @ thails 2,1 en voor Bengaalsche rijst thails 2,2,4 @ 2,3,5 gevraagd.

Foochowfoo. De oogst was goed uitgevallen, doch er heerschte een algemeen wantrouwen. Dewijl Rijst in onrustwekkende tijden een gewaardig artikel blijft, houdt men ze liefst niet. Voorraad groot en onverkoopbaar.

Amoy. De aanvoeren waren zeer ruim geweest en was de markt weifelend. Arracau en Java 1 $ @ 1 $ 95; Java blanke 2 $ 35.

Mondbehoeften. Gezouten vleesch $ 14 @ $ 15 het vat. Spek $ 15 @ $ 17. meel Gallego 9 $ 50. meel Chili $ 8 p. de 200 ℔.

Zeildoek-Katoenen. Zonder voorraad. Hennep $ 7 @ 10 de rol.

Touw. Manila 8 @ 10 ct. het ℔. Vlas $ 13 @ 12 het crot.

Salpeter. Zeer gedrukt en moeijelijk te verkoopen.

Steenkolen. Zijn in verbeterde vraag. Engelsche zijn bij overname der gansche lading $ 12 waard. Voor kleinere hoeveelheden worden hoogere prijzen bedongen.

Kwik. Te Hongkong @ $ 65 ⅌ te Shanghae $ 48 @ $ 50 ⅌ picol te Amoy tegen $ 66 ⅌ te bekomen.

MARKTPRIJZEN.

te Samarang, den 4 September 1858.

Koffij, f 28,— afgedaan.
Suiker, N°. 16. f 15,75 @ f 16,—
Indigo, f 4,25 prima qual. afgedaan.
Koe-huiden, f 42.— ⅌ kodie afgedaan.
Buffel-huiden, f 40.— @ f 45,— ⅌ kodie.
Staart Peper, f 52,— geboden, ontbreekt.
Rijst ordinair wit, f 115.— @ f 120,— ⅌ k. à 28 picol. zond. zak.
" carga " " 100.— @ f 110,— idem.
Klapper Olie f 18.—
Katjang " f 18—
Rotting f 8,— voor Bandjermassing.
Kadjang Matten, f 9.—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato 99 % pari.

te Soerabaija, den 1 September 1858.

Suiker N°. 16 ⅌ picol f 16.—
Koffij ⅌ picol f 28,—
Rijst (Carga) ⅌ koyang f 105,— @ f 110,—
" (witte) " " f 125,— @ f 130,—
Koehuiden ⅌ 100 stuks, f 150,— @ f 250,—

te Pasoeroean, den 25 Augustus 1858.

Suiker N°. 16, f 16,—
Koffij, ⅌ pic. f 45,— in detail.
Rijst, (witte) ⅌ koyang f 150,—
Id. (carga) " " " 130,—
Olie, (klapper) " pic. " 18—
Id. (katjang) " " " 16,—
Wisselkoers, 97%.

Den 1sten September, waren in de Gouvernements Pakhuizen afge[...] uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	Picols Suiker
Wangoon Redjo.	4760.27.
Ardjosarie.	4176-22.
Ardie Redjo.	5995-30.
Yosowilangoon.	3842-80.
De Hoop.	3210-68.
Djacatra Oost.	4690-47.
De Onderneming.	5652-35.
Wonoredjo.	3501-42.
Kloerahan.	7047-17.
De Goede Hoop.	4523-21.
Gaijam.	3761-50.
Bacassie Oost.	3597-89.
Dankbaarheid.	4064-34.
Soekoredjo.	4283-05.
Kawisredjo.	4470-51.
Sarieredjo.	3000-32.
Pleret.	4678-30.
Te zamen	74,255-80. pic.
	44,548-28. "

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen, te Pasoer[...] den 1sten September 1858.

53,706-78 pic. Suiker. oogst 1858.
44,548-28 " Koffij. " 1858.
4,001-09 " " " 1857.

Batavia, 1 September 1858.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKING[...]
Arak..............⅌ Legger.	50,—	......	Afgedaan.
Cassia, Vera............	9.—	12.—	Niet aan de m[...]
Cochenille............	2.—	......	" aangebo[...]
Klapper olie............	20.—	22.—	
Indigo............	4,25	......	Willig.
Gutta Percha............	38.—	45.—	Niet aan de m[...]
Gom Elastiek............	29.—	30.—	Afgedaan, gev[...]
" Benzoin............	80.—	120,—	Zonder afdoen[...]
" Dammar.......⅌ pic.	24.—	25,—	Afgedaan.
Rotting, Banjermassing.....	8.—	9.—	Met vrij gr. [...]
" Padang............	6.—	6,50	in prijs onver[...]
Foelie No. 1............	40.—	50.—	
Huiden, Koe............	3.—	3,35	Genieten beter[...]
" Buffel............	2,25	2,75	id. id.
Kruidnagelen............	35.—	......	Weinig aftrek.
Koffij, Java............	28.—	......	Afgedaan.
" Padang............	27.—	......	Niet aan de mark[...]
Notenmuscaat No. 1 Bencoel	70.—	80.—	Weinig aftrek.
Peper, zwarte............	21.—	22.—	Afgedaan.
" witte............	38.—	40.—	"
Sapanhout, Manilla in Entrep.	7.—	......	Weinig begeerd.
" Java............	4.—	6.—	
Suiker No. 16............	16.—	16,50	Gevraagd.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	......	......	
" Witte Batavia 1e kwalit.	140.—	160.—	
" " " 2e "...	120.—	130.—	
" Carga............	115.—	130.—	

Wisselkoers Holland 6/m *pari.*

Vrachten:

De afgeloopene maand heeft nog geene verbetering voor Charter aange[...] en terwijl het getal vrachtzoekende schepen zoo door directe arrivementen [...] Europa als die van China herwaarts komen dagelijks toeneemt, word[...] vooruitzigt op eenen redelijken vrachtkoers hoe langer zoo duisterder. [...] Persische golf werden opgenomen *Admiraal de Ruiter* f 22/m, *Johannes* [...] *kus Ferdinand* tot f 30/m, en het Amerikaansch schip *Telegraph* tot f 2,25 ⅌ [...] voor heen en terug. De schepen *Alcor*, *Nederlandsch Koningin* en het Ameri[...] schip *Golden Rule* hebben aangelegd voor Rotterdam, de laatstgenoemde tot f 60 ⅌ [...] De *Jeannette* is opgenomen voor eene tweede houtvracht van Samarang naar h[...] *Cornelia* en *Geertruida* nam eene zoutvracht aan van Sumanap naar Prigi. De [...] *tien* (Deensch) werd gecharterd tot £ 2 en de *Anna Forster* en *Saxon King* [...] tot £ 2/5 ⅌ ton voor Suiker hier en op de kust te laden naar Cork voor [...] Het Eng. schip *Monsoon* sloot af tot £ 2 ⅌ ton voor Suiker en Arak [...] en op Soerabaija te laden naar Cowes voor orders.

De *Strathfieldsaye* bekwam £ 2. 2. 6 ⅌ ton voor Suiker op Soerabaija te [...] naar Cowes voor orders, door de Factorij der N. H. M. werden opge[...] *Petronella Catharina* tot f 70,— voor Suiker en Huiden op Samarang, [...] baija en Pasoeroeang te laden naar Amsterdam. De *Albrecht Beiling* tot f [...] voor Suiker op Cheribon te laden Rotterdam en de *Batavier* mede tot f [...] voor Suiker op Pekalongan te laden naar Rotterdam.

De volgende schepen laden voor eigen rekening. *C. Melchers*, *Marie Go[...]* *Philotaxe*, *Jules Cézard*, *Jessore*, *Bellatrix*, *Izaac Wallen*.

Naar China hebben geene bevrachtingen plaats gehad. Alleen het [...] kaansch schip *Revenue* is afgedaan tot 27 $ ⅌ picol voor Rijst naar Ma[...]

Onbevracht liggen nog ten reede of op de kust *Resident van Son*[...] *Schoon Verbond*, *Vijf Gebroeders*, *Gelderland*, *Johanna Christina*, *Jacoba* [...] *Stad Schiedam*, *Louisa*, *Catharina Wilhelmina*, *Johanna en Geertruida*, *Dri*[...] *den*, *Van Oldenbarneveld*, *Noord Brahand*, *Twee Anthonijs*, *Europa*, [...] *Mr. Van der Wal van Pultershoek*, *Bantam*, *Jacob*, *Beatrix*, *Java's* [...] *Zeelust*, *Neptunes*, *Economist*, *Macassar*, *Elizabeth*, *Nova Zembla*, *Amazone* [...] *da Costa*, *Zaanstroom*, *Metalen Kruis*, *Yssel*, *Delft*, *Phæbus*, *Amelia*, [...] *Agamemnon*, *William Simpson*, *Escort*, *Kleber*, *Nautelius*, *Chili No.* 2, [...] *en Diana.*

Restant Goederen in het Entrepôt onder ult. Aug. 18[...]

Absinth 96 ks.	Olie Sla 177 kn.
Arak 20 vt.	Photografie toestel 3 kn.
Azijn 8 vt. 4 ks.	Provisien 124 coll.
Blik 149 kn.	Pleetwerk 1 kt.
Bitter 130 kn.	Porceleinen 4 kn.
Bier 686 vn.	Parfumerien 11 kn.
Cognac 41 vs. en 1922 kn.	Paarlemoer 3 kn.
Eenhoorn 1 pic.	Snuif 16 kn.
Gember 272 kn.	Schildpad 1 kt.
Goud Galon 2 kn.	Staal 303 kn. en tobb.
Glaswerk 38 kn.	Salpeter 20 zakk.
Hout Sapan 3017 pik.	Sigaren (manilla) 3444 mille.
Genever 8707 keld.	Steenkolen 5100 tonnen.
Kat. en woll. goederen 2432 kn. en bn.	Touwwerk 97 coll.
Koperwerk 80 kn. en 3 vn.	Thee 50 kn.
Kramerijen 191 kn.	Verfwaren 50 vs.
Kruid 312 vs.	Vleesch en Spek 255 vn.
Koralen bloed 2 kn.	Wijnen div. 142 vn. en 3506 [...]
Kaarsen 20 kn.	Water Seltzer 1000 mand.
Lood 80 pic.	Wasdoek 11 kn.
Likeuren 161 kn,	Wapenen div. 82 kn. en 19 [...]
Medicijnen 36 coll.	IJzer 2845 pic.
Meubelen 16 coll.	IJzerwerk 291 coll.
Meel 245 vn.	Zeep 10 kn.
Muziekinstrument 1 kt.	Zakken Goenie 38 bn.
Olifants tanden 5 ps.	Zijde 10 kn.
Opium 9 kn.	Zeildoek 134 roll. 4 bn.
Olie Kaijoepoetie 48 kn.	Zilverwerk 1 kt.

Aangekomen Passagiers te Batavia

van den 4 tot en met den 6 September 1858.

Met het Ned. Ind. stoomschip Batavia, kapt. A. D. Bosch, de hh. C[...] bell, Paton Lyall, Money en fam., Mac Crea, Davidson, Cruikshank, van [...] keren, van den Bossche, Neugebauer, Mahiru en Z. M. troepen van Singapore, [...] en Muntok.

Net het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewin[...] hh. D. Pryce, Kellerman, Besened, M. Millin, van Son, van den Bieser[...] Martin, R. Blom, Meijer, Essers, Vitalis, Appel, Mevr. Hill met 3 kinderen [...] en Buijn, benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. schip Doggersbank, kapt. P. J. Kerkhoven, de heer T. J. [...] van Samarang.

Met het Ned. Ind. stoomschip Samarang Packet, kapt. J. F. Scheel, de [...] van Hek, Dijkstra en Serlé met Echtgenoot van Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 4 tot en met den 6 September 1858.

Met de Ned. Ind. bark Asiah Banjermassing, kapt. Hadjie Mohamat S[...] de heer C. J. Visser en fam. naar Banjermassing via Samarang.

Met het Ned. Ind. stoomschip Batavia, A. D. Bosch, Z. M. troepen [...] bannelingen naar Soerabaija.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.